СХВАЛЕНО

На засіданні педагогічної ради
Протокол № 1 від «31» серпня 2026 року

ЗАТВЕРДЖЕНО

Директор Сливківської гімназії
_____ Надія СЕМКО
«31» серпня 2026 року № 1

ОСВІТНЯ ПРОГРАМА НА 2026/2027 НАВЧАЛЬНИЙ РІК

ЗМІСТ

ВСТУП

Вступна частина

Мета і завдання освітньої програми

Призначення програми, принципи автономії та механізм адаптації здобувачів освіти

Структура освітньої програми

РОЗДІЛ І. ПРИЗНАЧЕННЯ СЛИВКІВСЬКОЇ ГІМНАЗІЇ ТА ЗАСОБИ ЙОГО РЕАЛІЗАЦІЇ

1.1. Призначення закладу, мета, цілі, завдання, місія, візія та цінності

1.2. Нормативно-правове забезпечення

1.3. Організація освітнього процесу в умовах воєнного стану та екстремальних викликів

1.4. Організація освітнього процесу в різних формах здобуття освіти

1.5. Показники (вимірники) реалізації та організації освітнього процесу

1.6. Принципи реалізації освітньої програми закладу освіти

1.7. Пріоритетні напрями роботи на 2026/2027 навчальний рік

1.8. Структура 2026/2027 навчального року

1.9. Особливості організації освітнього процесу. Режим роботи

1.10. Порядок поділу класів на групи

1.11. Очікувані результати навчання здобувачів освіти

1.12. Модель випускника закладу

1.13. Опис інструментарію внутрішньої системи забезпечення якості освіти

РОЗДІЛ ІІ. ОСВІТНЯ ПРОГРАМА ПОЧАТКОВОЇ ОСВІТИ

2.1. Мета та завдання освітньої програми І ступеня

2.2. Навчальні програми для початкової школи (за О. Я. Савченко)

2.3. Освітня програма для 1–2 класів

2.4. Освітня програма для 3–4 класів

РОЗДІЛ ІІІ. ОСВІТНЯ ПРОГРАМА БАЗОВОЇ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ НУШ (5–9 КЛАСИ)

3.1. Загальні положення

3.2. Мета та завдання освітньої програми базової середньої освіти

3.3. Зміст освітньої програми ІІ ступеня

3.4. Вимоги до осіб, які можуть розпочинати навчання за освітньою програмою

3.5. Загальний обсяг навчального навантаження

3.6. Реалізація освітніх галузей у 5–6 класах

3.6.1. Міжгалузеві інтегровані курси

3.7. Реалізація освітніх галузей у 7–9 класах

3.7.1. Міжгалузеві інтегровані курси

3.7.2. Форми організації освітнього процесу в 7–9 класах

3.8. Модельні навчальні програми та навчальні програми закладу для 5–9 класів

3.9. Опис інструментарію оцінювання
РОЗДІЛ IV. ОРГАНІЗАЦІЯ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ ДЛЯ УЧНІВ З ОСОБЛИВИМИ ОСВІТНІМИ ПОТРЕБАМИ
РОЗДІЛ V. СИСТЕМА ТА ЗАГАЛЬНІ КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ УЧНІВ
5.1. Підходи до оцінювання
5.2. Види оцінювання
5.3. Шкала оцінювання результатів навчання, правила її застосування
5.4. Опис інструментарію оцінювання здобувачів освіти 1–4, 5–9 класів
5.5. Оцінювання результатів навчання учнів з особливими освітніми потребами
5.6. Процедури оцінювання та оскарження результатів
5.7. Забезпечення академічної доброчесності в освітньому процесі
РОЗДІЛ VI. НАВЧАЛЬНИЙ ПЛАН СЛИВКІВСЬКОЇ ГІМНАЗІЇ
6.1. Пояснювальна записка
6.2. Типові освітні програми та освітні галузі початкової школи
6.3. Річні навчальні плани для 5–9-х класів
6.4. Навчальний план для 1–4 класів
6.5. Навчальний план для 5–9 класів

ВСТУП

Вступна частина

Освітня програма закладу освіти на 2026/2027 навчальний рік є основним документом, що визначає зміст, організацію та особливості освітнього процесу, спрямованого на реалізацію права здобувачів освіти на якісну, доступну та безпечну освіту. Програма розроблена відповідно до Законів України «Про освіту», «Про повну загальну середню освіту», Державних стандартів початкової та базової середньої освіти, Типових освітніх програм, чинних нормативно-правових актів Міністерства освіти і науки України, а також з урахуванням освітніх потреб здобувачів освіти, кадрового, навчально-методичного та матеріально-технічного забезпечення закладу.

Освітня програма окреслює єдиний комплекс освітніх компонентів, спланованих і організованих закладом освіти для досягнення здобувачами освіти обов'язкових результатів навчання, визначених державними стандартами. Вона забезпечує наступність між початковою та базовою середньою освітою, створює умови для формування ключових компетентностей, розвитку наскрізних умінь, особистісного зростання, соціальної активності, громадянської відповідальності та національної свідомості здобувачів освіти.

Мета і завдання освітньої програми

Метою Освітньої програми є забезпечення якісної організації освітнього процесу, спрямованого на всебічний розвиток, виховання і соціалізацію особистості, здатної до життя в суспільстві, свідомого вибору подальшої освітньої та професійної траєкторії, відповідальної діяльності, навчання впродовж життя, збереження власного здоров'я, поваги до прав і свобод людини, любові до України та готовності до активної участі в розбудові держави.

Завдання освітньої програми

Для досягнення поставленої мети діяльність закладу освіти спрямовується на виконання таких завдань:

- **Забезпечення якості та доступності освіти:** Створення рівних умов для здобуття повної загальної середньої освіти всіма учнями, зокрема через розвиток інклюзивного навчання та впровадження дистанційних/змішаних технологій в умовах воєнного стану чи надзвичайних ситуацій.
- Реалізація Державних стандартів: Повне та якісне виконання вимог Державних стандартів початкової та базової середньої освіти (зокрема, Нової української школи).
- **Компетентнісний підхід:** Формування в учнів ключових компетентностей (вільне володіння державною мовою, математична, цифрова, екологічна, громадянська, підприємливість тощо) та наскрізних умінь (критичне мислення, вміння вчитися впродовж життя, конструктивне керування емоціями, робота в команді).

- **Національно-патріотичне виховання:** Виховання поваги до державної символіки, Конституції України, національних традицій, історико-культурної спадщини, формування активної громадянської позиції та почуття власної гідності.
- **Безпека та цивільний захист:** Створення та підтримка безпечного, безбар'єрного та психологічно комфортного освітнього середовища (зокрема, належне утримання укриттів, проведення безпекових інструктажів, захист інформаційного та цифрового простору закладу).
- **Академічна доброчесність:** Формування культури чесного навчання, дотримання етичних норм та правил усіма учасниками освітнього процесу (адміністрацією, педагогами, учнями та батьками).
- **Професійний розвиток педагогів:** Стимулювання безперервного підвищення кваліфікації вчителів, впровадження інноваційних методик навчання, критеріїв самооцінювання та педагогіки партнерства.
- **Внутрішній моніторинг якості:** Здійснення систематичного відстеження рівня навчальних досягнень учнів та ефективності управлінських процесів для вдосконалення внутрішньої системи забезпечення якості освіти.

Освітня програма ґрунтується на принципах дитиноцентризму, академічної доброчесності, доступності, рівності умов для здобуття освіти, наступності, науковості, практичної спрямованості, інтеграції змісту навчання, компетентнісного підходу, партнерської взаємодії між учасниками освітнього процесу, безпечного й інклюзивного освітнього середовища. Особлива увага приділяється створенню умов для навчання, розвитку та підтримки кожної дитини відповідно до її індивідуальних можливостей, освітніх потреб, здібностей та інтересів.

У 2026/2027 навчальному році освітній процес у закладі організовується з урахуванням безпекової ситуації, умов воєнного стану, необхідності збереження життя і здоров'я учасників освітнього процесу, подолання освітніх втрат, підтримки психоемоційного стану здобувачів освіти та педагогічних працівників. Заклад освіти забезпечує гнучкість в організації навчання, використання очної, дистанційної або змішаної форми освітнього процесу відповідно до реальних умов, рішень засновника, педагогічної ради та чинного законодавства.

Призначення програми, принципи автономії та механізм адаптації здобувачів освіти

Під час розроблення освітньої програми враховано гарантовані державою права щодо академічної, організаційної і кадрової автономії закладів освіти, а також права педагогічних працівників на академічну свободу.

Академічна автономія: заклад самостійно визначає варіативну складову, обирає модельні навчальні програми, підручники, форми та методи навчання.

Організаційна автономія: програма адаптована до функціонування в умовах правового режиму воєнного стану (безпека, змішаний формат, енергонезалежність).

Термін реалізації: 2026/2027 навчальний рік

Структура освітньої програми

Вступ

Розділ І. Призначення Сливківської гімназії та засоби його реалізації

Розділ ІІ. Освітня програма початкової освіти

Розділ ІІІ. Освітня програма базової середньої освіти НУШ (5–9 класи)

Розділ IV. Організація освітнього процесу для учнів з особливими освітніми потребами

Розділ V. Система та загальні критерії оцінювання результатів навчання учнів

Розділ VI. Навчальний план Сливківської гімназії

Освітня програма визначає:

- вимоги до осіб, які можуть розпочати навчання для здобуття початкової та базової середньої освіти;
- загальний обсяг навчального навантаження, орієнтовну тривалість і можливі взаємозв’язки окремих предметів, факультативів, курсів за вибором тощо, зокрема їх інтеграції;
- очікувані результати навчання учнів подані в рамках навчальних програм.

Освітня програма включає:

- навчальні плани для кожного рівня (циклу) здобуття повної загальної середньої освіти;
- перелік навчальних (модельних навчальних) програм;
- рекомендовані форми організації освітнього процесу;
- опис інструментарію оцінювання.

Структурно освітня програма є сукупністю освітніх програм різного рівня навчання (початкової та базової загальної середньої освіти). У програмі дотримано принципів спадкоємності та наступності, тобто кожна наступна програма рівня освіти базується на попередній.

У свою чергу, програма кожного рівня освіти у спрощеному вигляді являє собою сукупність предметних основних і додаткових освітніх програм, а також опис

технологій їх реалізації. Таким чином, освітня програма – це сукупність взаємопов’язаних основних і додаткових освітніх програм і відповідних їм освітніх технологій, що визначають зміст освіти та спрямовані на досягнення прогнозованого результату діяльності **закладу освіти**.

Зміст Освітньої програми реалізується через навчальний план, який визначає розподіл навчального часу між освітніми галузями, навчальними предметами, інтегрованими курсами, курсами за вибором, факультативами, індивідуальними та груповими заняттями. Навчальний план забезпечує виконання інваріантної складової, передбачає використання варіативної складової відповідно до освітніх потреб здобувачів освіти, профільного спрямування навчання, кадрових можливостей закладу та запитів учасників освітнього процесу.

Освітня програма на 2026/2027 навчальний рік є невід’ємною складовою внутрішньої системи забезпечення якості освіти закладу освіти та враховує основні напрямки Стратегії розвитку закладу освіти на 2026–2031 роки. Освітня програма закладу загальної середньої освіти, сформована на основі Типової освітньої програми, не потребує окремого затвердження центральним органом виконавчої влади із забезпечення якості освіти. Її схвалює педагогічна рада закладу освіти та затверджує його керівник. Окрім освітніх компонентів для вільного вибору учнів, які є обов’язковими, за рішенням закладу вона може містити інші компоненти, зокрема корекційно-розвитковий складник для осіб з особливими освітніми потребами.

Очікуваними результатами реалізації Освітньої програми є досягнення здобувачами освіти обов’язкових результатів навчання відповідно до державних стандартів, сформованість ключових компетентностей і наскрізних умінь, готовність до подальшого навчання, саморозвитку, відповідального вибору та активної участі в житті громади й держави.

Освітня програма є відкритим документом, що може коригуватися відповідно до змін у законодавстві, освітніх потреб здобувачів освіти, умов організації освітнього процесу, рішень педагогічної ради та рекомендацій органів управління освітою. Її реалізація забезпечується спільною діяльністю адміністрації закладу, педагогічних працівників, здобувачів освіти, батьківської громадськості та інших учасників освітнього процесу.

Освітня програма є чинною з моменту її затвердження та введення в дію.

РОЗДІЛ І

ПРИЗНАЧЕННЯ СЛИВКІВСЬКОЇ ГІМНАЗІЇ ТА ЗАСОБИ ЙОГО РЕАЛІЗАЦІЇ

1.1. Призначення закладу, мета, цілі, завдання, місія, візія та цінності

Сливківська гімназія, заснована на власності Перегінської територіальної громади, Івано-Франківської області

У своїй діяльності Сливківська гімназія керується Конституцією України, законами України «Про освіту»,

«Про повну загальну середню освіту», власним Статутом, іншими нормативно-правовими актами в галузі освіти.

Здобуття базової середньої освіти у Сливківській гімназії відповідно до статті 9 Закону України «Про освіту» організовується за такими формами:

- інституційна – очна (денна);

- індивідуальна – сімейна (домашня).

Забезпечення освітньої діяльності у Сливківській гімназії в 2026/2027 навчальному році буде здійснюватися на основі принципів:

✔️ якість;

✔️ доступність;

✔️ індивідуальність;

✔️ академічна доброчесність;

✔️ партнерство;

✔️ успішність

Забезпечення освітнього процесу у закладі під час надзвичайних ситуацій природного та техногенного походження, воєнного стану, карантину, інших обставин, які унеможливлюють відвідування закладу, відбувається з використанням технологій дистанційного навчання відповідно до Положення про дистанційну форму здобуття повної загальної середньої освіти, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 08.09.2020 р. № 1115 «Деякі питання організації дистанційного навчання».

У закладі освіти створені умови для досягнення здобувачами освіти якісних результатів навчання та забезпечується відповідність їх рівня загальної середньої освіти Державним стандартам.

Заклад освіти несе відповідальність перед особою, суспільством і державою за:

- безпечні умови освітньої діяльності;

- дотримання державних стандартів освіти;
- дотримання договірних зобов’язань з іншими суб’єктами освітньої, виробничої, наукової діяльності, у тому числі зобов’язань за міжнародними угодами;
- дотримання фінансової дисципліни.

❖ Призначення Сливківської гімназії полягає в наданні якісної базової загальної освіти здобувачам освіти, забезпеченні їх всебічного розвитку, виховання і самореалізації особистості, яка здатна до життя в суспільстві та цивілізованої взаємодії з природою, має прагнення до самовдосконалення і навчання впродовж життя, готова до свідомого життєвого вибору та самореалізації, відповідальності, трудової діяльності та громадянської активності. Досягнення цієї мети забезпечується шляхом формування ключових компетентностей, необхідних кожній сучасній людині для успішної життєдіяльності.

Призначення закладу - це насамперед реалізація права дитини на здобуття базової загальної освіти, її фізичний, розумовий і духовний розвиток, соціальну адаптацію та готовність продовжувати освіту на подальших етапах.

Основним засобом реалізації призначення закладу є здійснення освітньої діяльності відповідно до освітніх програм початкової та базової середньої освіти.

➢ **І рівень** – початкова освіта, яка здобувається протягом чотирьох років та організовується за циклами:

★ перший цикл початкової освіти - адаптаційно-ігровий (1–2 роки навчання); освіти

★ другий цикл початкової освіти - основний (3–4 роки навчання);

➢ ІІ рівень – базова середня освіта, яка здобувається протягом п’яти років організовується за циклами:

★ перший цикл базової середньої освіти — адаптаційний (5–6-й роки навчання);

★ другий цикл базової середньої освіти — базове предметне навчання (7–9-й роки навчання);

❖ МЕТА ЗАКЛАДУ:

- надання якісної сучасної освіти шляхом вільного творчого навчання відповідно до суспільних потреб, зумовлених розвитком української держави в період воєнного стану та післявоєнної відбудови.
- Забезпечення всебічного розвитку, навчання, виховання, виявлення обдарувань, формування ключових компетентностей, соціалізація особистості, яка здатна до життя в суспільстві та цивілізованої взаємодії з природою, має прагнення

до самовдосконалення і навчання впродовж життя, готова до свідомого життєвого вибору та самореалізації, відповідальності, трудової діяльності та громадянської активності, дбайливого ставлення до родини, своєї країни, довкілля, спрямування своєї діяльності на користь іншим людям і суспільству.

Ключові компетентності здобувачів освіти

Освітня діяльність Сливківської гімназії спрямована на формування та розвиток ключових компетентностей здобувачів освіти відповідно до Державного стандарту початкової освіти, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 21.02.2018 № 87, та Державного стандарту базової середньої освіти, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 30.09.2020 № 898 (зі змінами).

Формування ключових компетентностей і наскрізних умінь здійснюється під час вивчення навчальних предметів та інтегрованих курсів, реалізації міжпредметних зв'язків, проєктної і позакласної діяльності. Перелік ключових компетентностей, їх зміст і вимоги до результатів навчання визначаються відповідними державними стандартами.

Офіційні тексти: Державний стандарт початкової освіти (№ 87); Державний стандарт базової середньої освіти (№ 898).

ОСНОВНЕ ЗАВДАННЯ ЗАКЛАДУ ОСВІТИ

Створення безпечного, інклюзивного та інноваційного освітнього середовища, що забезпечує:

- формування компетентного, свідомого, відповідального громадянина України,
- розвиток особистості дитини на основі педагогіки партнерства,
- якісну загальну середню освіту, орієнтовану на потреби сьогодення та виклики майбутнього,
- рівний доступ до освіти, самореалізацію та успішну соціалізацію кожного учня,
- професійне зростання та мотивацію педагогів, як провідників освітніх змін.

ЦІННОСТЯМИ ЗАКЛАДУ Є:

- **Навчання та розвиток:** надання якісної освіти та сприяння розвитку інтелектуальних, творчих та фізичних здібностей учнів.
- **Етика та мораль:** акцент на вихованні етичних цінностей, взаємовідносин та моральних принципів серед учнів та спільноти.

- **Інклюзивність та рівні можливості:** створення середовища, де кожен учень має рівні можливості для навчання та розвитку, незалежно від їхніх індивідуальних характеристик.
- **Співпраця та комунікація:** взаємодія між вчителями, учнями, батьками та іншими членами шкільної спільноти.
- **Громадянська відповідальність**: сприяння формуванню учнів, які розуміють свою громадянську відповідальність та активно взаємодіють з місцевою громадою.
- **Інновації та технології:** визнання важливості використання інновацій та сучасних технологій для покращення навчального процесу.
- **Різноманіття та взаєморозуміння:** заклад ставить перед собою завдання підтримувати різноманіття та розвивати в учнів навички взаєморозуміння та толерантності.
- **Здоров'я та безпека**: заклад прагне створити умови для фізичного та емоційного здоров'я учнів, а також забезпечити їх безпеку та благополуччя

Цілі ОСВІТНЬОЇ ДІЯЛЬНОСТІ закладу освіти:

1. **Забезпечити якісну, доступну та сучасну освіту** відповідно до вимог державних стандартів та концепції Нової української школи.
2. **Сформувати безпечне, інклюзивне, комфортне освітнє середовище**, що сприяє розвитку фізичного, психічного та емоційного здоров'я всіх учасників освітнього процесу.
3. **Розвивати ключові компетентності учнів**, включно з критичним мисленням, комунікативністю, цифровою, екологічною та громадянською свідомістю, фінансовою грамотністю.
4. **Забезпечити професійний розвиток педагогічних працівників**, їхню цифрову грамотність, педагогічну майстерність і мотивацію до безперервного навчання.
5. **Упроваджувати інноваційні освітні технології, цифрові ресурси та STEAM-підходи**, орієнтовані на розвиток практичних навичок і творчого мислення.
6. **Посилити партнерство між школою, родинами та громадою**, залучаючи всі сторони до прийняття рішень, підтримки освітніх ініціатив і розвитку закладу.
7. **Створити умови для рівного доступу до освіти** всім учням, включаючи дітей з особливими освітніми потребами, соціально вразливих категорій.
8. **Виховувати в учнів національні цінності, повагу до прав людини, екологічну відповідальність, патріотизм і духовну культуру.**

МІСІЯ ЗАКЛАДУ - СТВОРЕННЯ БЕЗПЕЧНОГО, ЦІННІСНО ОРІЄНТОВАНОГО ІННОВАЦІЙНОГО ТА ІНКЛЮЗИВНОГО ОСВІТНЬОГО СЕРЕДОВИЩА, У ЯКОМУ КОЖЕН УЧЕНЬ МАЄ МОЖЛИВІСТЬ РОЗКРИТИ СВІЙ ПОТЕНЦІАЛ, СФОРМУВАТИ КЛЮЧОВІ ЖИТТЄВІ ТА ГРОМАДЯНСЬКІ КОМПЕТЕНТНОСТІ, СТАТИ ВІДПОВІДАЛЬНИМ, УСПІШНИМ, ЕМОЦІЙНО СТІЙКИМ І СВІДОМИМ ГРОМАДЯНИНОМ УКРАЇНИ ТА СВІТУ.

Ми — простір партнерства, підтримки й розвитку, де педагог, учень і батьки є рівноправними учасниками освітнього процесу, а кожне рішення базується на засадах довіри, поваги, гуманізму та демократичних цінностей.

Візія закладу - створювати сучасний, відкритий, безпечний освітній простір, орієнтований на всебічний розвиток здобувача освіти, формування особистості з активною життєвою позицією, здатної до критичного мислення, екологічної та соціальної відповідальності.

Ми бачимо нашу школу:

- як осередок партнерства та довіри, де учні, вчителі, батьки та громада об’єднані спільною метою розвитку;
- як центр інновацій і компетентностей, що забезпечує практикоорієнтоване навчання відповідно до викликів сучасного світу та потреб майбутнього;
- як інклюзивне середовище, де кожна дитина має рівні можливості для розвитку, незалежно від особистих, соціальних чи фізичних особливостей;
- як простір добробуту, у якому дбають про психоемоційне здоров’я, підтримку та мотивацію учнів і педагогів;
- як осередок громадянського виховання, де формується повага до людської гідності, культури, української ідентичності та прав людини.

Ми прагнемо, щоб наш випускник був упевненим у собі, відкритим до нових знань, готовим відповідально діяти, змінювати світ на краще та жити в гармонії з собою, суспільством і природою.

Пріоритетні напрями освітньої діяльності

Сливківська гімназія є закладом освіти, що постійно розвивається, задовольняє запити здобувачів освіти у поглибленому вивченні окремих предметів, спрямовує свою діяльність на підвищення якості освіти, формування конкурентоспроможного випускника.

1.2. Нормативно-правове забезпечення

✔️ Конституції України (ст. 53);

✔️ Законів України «Про освіту», «Про повну загальну середню освіту», зі змінами від 18.09.2025 № 4609-IX «Про внесення змін до Закону України "Про повну загальну середню освіту" щодо запровадження заходів безпеки в закладах загальної середньої освіти, Розділу V Статті 41;

✔️ Листа МОН № 1/11324-26 від 26.05.26 року «Про завершення 2025/2026 навчального року в закладах загальної середньої освіти та підготовку до 2026/2027 навчального року»;

✔️ Постанови Кабінету Міністрів України від 1 липня 2026 р. № 847 «Про початок навчального року під час воєнного стану в Україні»;

✔️ Указу Президента України від 16 березня 2022 року № 143 «Про загальнонаціональну хвилину мовчання за загиблими внаслідок збройної агресії Російської Федерації проти України»;

✔️ наказу Міністерства охорони здоров’я України від 25.09.2020 №2205 про затвердження Санітарного регламенту для закладів загальної середньої освіти {Із змінами, внесеними згідно з Наказами Міністерства охорони здоров’я № 1984 від 20.09.2021, № 1371 від 01.08.2022, № 79 від 10.01.2025, № 1638 від 29.10.2025};

✔️ Концепції реалізації державної політики у сфері реформування загальної середньої освіти «Нова українська школа» на період до 2029 року, схваленої розпорядженням Кабінету Міністрів України від 14.12.2016 № 988-р;

✔️ наказу Міністерства освіти і науки України від 12.08.2022 № 743-22 «Про затвердження типових освітніх та навчальних програм для 1–2 та 3–4 класів закладів загальної середньої освіти та визнання такими, що втратили чинність, деяких наказів Міністерства освіти і науки України»:

- ТИПОВА ОСВІТНЯ ПРОГРАМА, розроблена під керівництвом О. Я. Савченко (1–2 класи);
- Типова освітня програма, розроблена під керівництвом О. Я. Савченко (3–4 класи);

✔️ Типової освітньої програми для 5–9 класів закладів загальної середньої освіти, затвердженої наказом Міністерства освіти і науки України від 19.02.2021 № 235 зі змінами, у редакції наказу Міністерства освіти і науки України від 17.08.2026

№ 1430 «Про внесення змін до типової освітньої програми для 5–9 класів закладів загальної середньої освіти»;

✔️ наказами Міністерства освіти і науки України від 12.07.2021 № 795 (зі змінами, внесеними у додаток наказами Міністерства освіти і науки України від 10.08. 2021, № 898, від 29.09. 2021 р. № 1031, від 13.12. 2021 р. №1358, від 02.02. 2022 р. № 96, від 09.02. 2022 № 143, від 11.04. 2022 р. № 324) (гриф Міністерства станом на 01 серпня 2022 року надано 95 модельним навчальним програмам), від 03.08.2022 № 698 та від 12.08.2022 № 743-22 щодо оновлення змісту освітніх програм для учнів 1-11 класів.

✔️ наказу Міністерства освіти і науки України від 04.05.2026 № 722 «Про затвердження системи та загальних критеріїв оцінювання результатів навчання учнів» зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 24 червня 2026 р. за N 922/46316 (Із змінами і доповненнями, внесеними наказом Міністерства освіти і науки України від 29 червня 2026 року N 1001)

✔️ Листа МОН від 17.08.2026 р. № 1/17756-26 "Про інструктивно-методичні рекомендації щодо викладання навчальних предметів / інтегрованих курсів у закладах загальної середньої освіти у 2026/2027 навчальному році"

✔️ наказу МОН України від 14.08.2026 № 1427 «Про затвердження Рекомендацій щодо оцінювання результатів навчання учнів 5–9 класів закладів загальної середньої освіти»;

✔️ Листа МОН №1/4895-25 від 14.03.2025 «Про окремі питання оцінювання результатів навчання»

1.3. Організація освітнього процесу в умовах воєнного стану та екстремальних викликів

Освітній процес організовують у безпечному освітньому середовищі та здійснюють із урахуванням вікових особливостей, фізичного, психічного й інтелектуального розвитку дітей, їхніх особливих освітніх потреб.

Форми організації освітнього процесу визначає педагогічна рада закладу освіти та відображає їх в освітній програмі закладу освіти. Вибір форм залежить від наявності необхідних ресурсів (матеріально-технічного, кадрового, навчально-методичного, інформаційного забезпечення освітньої діяльності тощо), а також форм здобуття освіти.

За потреби заклад освіти може організувати здобуття освіти за індивідуальною освітньою траєкторією. Індивідуальна освітня траєкторія учня чи учениці

реалізується з урахуванням необхідних для цього ресурсів, наявних у закладі (закладах) освіти та інших суб'єктів освітньої діяльності, зокрема тих, що забезпечують здобуття освіти за мережевою формою здобуття освіти. Індивідуальна освітня траєкторія учня чи учениці реалізується на підставі індивідуальної програми розвитку, індивідуального навчального плану, який розробляють педагогічні працівники у взаємодії з учнем чи ученицею та/або його чи її батьками (особами, які їх замінюють); його схвалює педагогічна рада закладу освіти, затверджує керівник і підписують батьки (особи, які їх замінюють).

З метою належної організації освітнього процесу в закладах загальної середньої освіти формують класи та/або групи, зокрема спеціальні, інклюзивні, з дистанційною, вечірньою, заочною формами здобуття освіти, із навчанням мовою корінного народу чи національної меншини України поряд із державною мовою.

Безпекова складова та алгоритми цивільного захисту

Безпека всіх учасників освітнього процесу є абсолютним пріоритетом. Заклад будує свою роботу на принципах «зеленої зони безпеки» всередині приміщень та готовності до швидкого реагування.

Алгоритм дій під час сигналу «Повітряна тривога»:

1. Переривання процесу: У разі увімкнення сигналу тривоги (або отримання сповіщення у застосунках) освітній процес негайно призупиняється (як в очній формі, так і під час синхронних онлайн-уроків).

Евакуація в укриття (Очна форма): Учитель, який веде урок, є відповідальним за клас. Він організовує організований рух учнів до найближчого затвердженого сховища/укриття згідно з евакуаційними маршрутами. З собою вчитель бере класний журнал (або гаджет із доступом до електронного журналу) та тривожну валізу класу.

Дії під час онлайн-навчання: Вчитель завершує трансляцію, закликає учнів перейти в безпечне місце. Поновлення уроку в синхронному режимі після відбою тривоги відбувається за рішенням адміністрації (якщо дозволяє розклад).

Організація діяльності в укритті: В укритті закладу забезпечується:

- Психологічне розвантаження (ігри, співи, техніки дихання).
- Можливість продовження навчання в асинхронному/оглядовому режимі (за наявності умов та зонального поділу).
- Питна вода, аптечки першої допомоги, санвузли та автономне освітлення.

Мінна безпека та цивільний захист:

- Наявність постійних інформаційних стендів, маркувань та куточків безпеки.

Форми організації навчання (Конструктор форматів)

Заклад передбачає гнучку систему чергування та поєднання форм навчання залежно від безпекової ситуації, місткості сховища та рішень військово-цивільних адміністрацій:

1. Очна форма: застосовується з урахуванням вимог безпеки та рішень засновника і керівника закладу освіти, зокрема щодо використання захисної споруди цивільного захисту відповідно до її місткості та фактичної безпекової ситуації.

2. Дистанційна форма: Організовується через єдине електронне освітнє середовище закладу (Google Meet, Zoom та інших доступних цифрових платформ). Охоплює:

- *Синхронний режим організовується з дотриманням вимог чинного Санітарного регламенту та інших нормативних вимог до організації дистанційного навчання.*
- *Асинхронний режим* (виконання завдань на платформах у зручний для учня час).

Змішана (гібридна) форма (Моделі ротації): Застосовується, якщо укриття не може вмістити всіх учнів одночасно.

Індивідуальні форми (для подолання освітніх втрат та підтримки ВПО/дітей за кордоном):

Сімейна (домашня) форма; порядок оцінювання визначається відповідно до чинного законодавства та рішень закладу освіти.

Гнучкий графік освітнього процесу та адаптація до енергетичних викликів (Блекаути)

Структура навчального року є динамічною та може коригуватися педагогічною радою протягом року для забезпечення безперервності освіти.

Стратегія дій у разі тривалих відключень електроенергії та тепла (Блекаутів):

Режими та регламент тривалості онлайн-взаємодії (згідно з нормами наказу Міністерства охорони здоров’я України від 25.09.2020 №2205 Санітарного регламенту для закладів загальної середньої освіти {Із змінами, внесеними згідно з Наказами Міністерства охорони здоров’я № 1984 від 20.09.2021, № 1371 від 01.08.2022, № 79 від 10.01.2025, № 1638 від 29.10.2025} Для недопущення перевтоми учнів під час дистанційного навчання встановлюється жорсткий ліміт безперервної роботи за екранами комп’ютерів/гаджетів під час одного уроку:

1. *Класи / Вікова група*	Максимальна тривалість безперервного синхронного онлайн-уроку (хв)	Рекомендована форма роботи для решти часу уроку

1 клас	не більше 10 хвилин	Офлайн-робота в зошиті, рухова активність, пальчикова гімнастика.
2–4 класи	не більше 15 хвилин	Творчі завдання, практичні досліди, читання друкованого підручника.
5–7 класи	не більше 20 хвилин	Обговорення в групах, робота з паперовими картами, проєктна діяльність.
8–9 класи	не більше 25 хвилин	Самостійне критичне опрацювання тексту, розв’язання задач, дебати.

1.4. Організація освітнього процесу в різних формах здобуття освіти

Залежно від безпекової ситуації, потреб здобувачів освіти та можливостей закладу освітній процес може організовуватися в очному, дистанційному або змішаному форматі. Типова освітня програма передбачає, що вибір форм організації освітнього процесу залежить, зокрема, від наявних ресурсів закладу та форм здобуття освіти.

У разі організації дистанційного або змішаного навчання використовуються електронні освітні ресурси, онлайн-платформи, відеозустрічі, електронні завдання, інтерактивні вправи, цифрові тести, віртуальні дошки, презентації, навчальні відео, електронне листування та інші засоби комунікації між педагогічними працівниками, здобувачами освіти й батьками.

Під час вибору форм організації освітнього процесу заклад освіти забезпечує дотримання принципів доступності, безпечності, академічної доброчесності, педагогічної доцільності, індивідуалізації навчання та підтримки кожного здобувача освіти.

Таким чином, форми організації освітнього процесу в 5–9 класах спрямовані на реалізацію Державного стандарту базової середньої освіти, досягнення очікуваних результатів навчання, формування ключових компетентностей, подолання освітніх втрат, розвиток самостійності, творчості, відповідальності та готовності здобувачів освіти до подальшого навчання.

Поділ класів на групи під час вивчення окремих навчальних предметів (інтегрованих курсів) здійснюється відповідно до Порядку, затвердженого наказом

Міністерства освіти і науки України від 20.02.2002 № 128, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 06.03.2002 за № 229/6517, у чинній редакції.

Освітній процес організовується в безпечному освітньому середовищі та здійснюється з урахуванням вікових особливостей, фізичного, психічного та інтелектуального розвитку дітей, їхніх освітніх потреб.

Форми організації освітнього процесу визначає педагогічна рада закладу освіти та відображає їх в освітній програмі закладу освіти. Вибір форм залежить від наявності необхідних ресурсів (матеріально-технічного, кадрового, навчально-методичного, інформаційного забезпечення освітньої діяльності тощо), а також форм здобуття освіти. У 2026/2027 навчальному році за заявами батьків, враховуючи умови воєнного стану, залежно від умов та стану у закладі організовано змішаний спосіб навчання для учнів 1–9 класів.

Основними формами організації освітнього процесу є різні типи уроку, інтерактивні форми і методи навчання — дослідницькі, інформаційні, проєкти, сюжетно-рольові ігри, інсценізації, моделювання, ситуативні вправи, екскурсії, віртуальні подорожі, вистави, квести, які вчитель організує у межах уроку або в позаурочний час.

Форми організації освітнього процесу можуть уточнюватись та розширюватись у змісті окремих предметів за умови виконання державних вимог Державного стандарту та окремих предметів протягом навчального року

Вибір форм і методів навчання вчитель визначає самостійно, враховуючи конкретні умови роботи, забезпечуючи водночас досягнення конкретних очікуваних результатів, зазначених у навчальних програмах окремих предметів.

З метою належної організації освітнього процесу в закладах загальної середньої освіти формують класи та/або групи, зокрема спеціальні, інклюзивні, з дистанційною, вечірньою формою здобуття освіти, із навчанням мовою корінного народу чи національної меншини України поряд із державною мовою.

Форми організації освітнього процесу

Основними формами організації освітнього процесу в закладі є:

✔️ **Колективна (групова) форма навчання:**

- Очна (денна) форма;
- Дистанційна форма.

✔️ **Індивідуальна форма навчання:**

- Сімейна (домашня) форма;

В основу організації освітнього процесу Сливківської гімназії покладено такі типи уроків:

✔️ **Класичні (за дидактичною метою):**

1. Урок засвоєння нових знань

2. Урок формування та вдосконалення вмінь і навичок

3. Урок узагальнення й систематизації знань

4. Урок перевірки та корекції знань, умінь і навичок

5. Комбінований урок

✔️ **Інноваційні (за форматом і підходом):**

1. Урок-дослідження (дослідницький, проєктний) - учні самостійно формулюють гіпотези, досліджують, презентують висновки.

2. Урок-кейс (кейс-метод) - побудований навколо аналізу конкретної ситуації або проблеми

3. Урок-проєкт - завершується створенням певного продукту або представленням результатів.

4. Інтегрований урок - об’єднує елементи кількох предметів

✔️ **Відповідно до Нової української школи**:

1. Урок, орієнтований на компетентності

2. Урок рефлексії / самооцінки

3. Урок-діалог

4. Урок в природному середовищі (на відкритому повітрі)

У першому циклі (1–2 класи) початкової освіти організація освітнього процесу здійснюється із застосуванням діяльнісного підходу на інтегрованій основі з переважанням ігрових методів та на інтегровано-предметній основі у другому циклі (3–4 класи). У початковій школі очікувані результати навчання, окреслені в межах кожної галузі, досяжні, якщо використовувати інтерактивні форми і методики навчання:

- дослідницькі,
- інформаційні,
- мистецькі проєкти,
- сюжетно-рольові ігри,
- інсценізації,
- моделювання,
- ситуаційні вправи,
- екскурсії,

- дитяче волонтерство тощо.

Пріоритетна роль в організації освітньої діяльності молодших школярів надається активним методам і формам, що ґрунтуються на демократичному стилі, сприяють формуванню критичного мислення, ініціативи, творчості, розвивають уміння міркувати, аналізувати, ставити запитання, шукати власні відповіді, робити висновки. Ефективними є колективні, групові та індивідуальні творчі справи, використання проєктних, інтерактивних, інформаційно-комунікаційних технологій. Важливим є включення молодших школярів в активну пізнавальну, дослідницьку діяльність (оскільки об'єкти вивчення важливо сприймати безпосередньо), створення умов для самовираження, організації комунікативного спілкування, застосування в освітньому процесі елементів дискусії, що є ефективними засобами розвитку особистості, її громадянської позиції, формування в учнів цілісної картини світу.

В умовах компетентнісно орієнтованого навчання посилюється увага до роботи з формування навичок самоорганізації і самонавчання, уміння виокремлювати серед потоку інформації ту, яка цікавить найбільше, яка потрібна для виконання певного навчального завдання тощо. У зв'язку з цим зростає актуальність самоосвітньої діяльності учнів у позаурочний час.

З метою засвоєння нового матеріалу та розвитку компетентностей крім уроку проводяться навчально-практичні заняття. Ця форма організації поєднує виконання різних практичних вправ, експериментальних робіт відповідно до змісту окремих предметів, менш регламентована й має акцент на більшій самостійності учнів в експериментальній та практичній діяльності. Досягнуті компетентності учні можуть застосувати на практичних заняттях і заняттях практикумах.

Навчально-практичне заняття в умовах дистанційного навчання здійснюється за допомогою віртуальних лабораторій та виконує функцію перевірки та/або оцінювання досягнення компетентностей. Учні одержують конкретні завдання, з виконання яких звітують перед вчителем. Практичні заняття та заняття практикуми також використовуються з метою реалізації функцій контролю за освітнім процесом. На цих заняттях учні самостійно виготовляють вироби, проводять виміри та звітують про виконану роботу.

В освітньому процесі передбачені віртуальні екскурсії, що мають на меті показати учням практичне застосування знань, отриманих при вивченні змісту окремих предметів. Учні можуть самостійно знімати та монтувати відеофільми (під час відеоуроку) за умови самостійного розроблення сюжету фільму, підбору матеріалу, виконують самостійно розподілені ролі та аналізують виконану роботу. Форми організації освітнього процесу можуть уточнюватись та розширюватись у змісті окремих предметів за умови виконання вимог Державних стандартів та окремих предметів протягом навчального року. Вибір форм і методів навчання

вчитель визначає самостійно, враховуючи конкретні умови роботи, забезпечуючи водночас досягнення конкретних очікуваних результатів, зазначених у навчальних програмах окремих предметів.

Рішенням педагогічної ради визначено електронні освітні ресурси, за допомогою яких організовується освітній процес під час навчання з використанням технологій дистанційного навчання, а саме Google Meet, Zoom. Такий вибір полегшує учасникам процес організації навчання та користування відповідними електронними ресурсами (перш за все, учнями). Водночас педагогічні працівники в межах академічної свободи обирають самостійно форми, методи і засоби навчання, а також визначають доцільність проведення конкретного навчального заняття в синхронному або асинхронному режимі.

Очікувані результати навчання, окреслені в межах кожної галузі, досяжні, якщо використовувати інтерактивні форми і методи навчання – дослідницькі, інформаційні, мистецькі проєкти, сюжетно-рольові ігри, інсценізації, моделювання, ситуаційні вправи, екскурсії, дитяче волонтерство тощо.

Основними формами організації освітнього процесу є різні типи уроку:

• формування компетентностей;
• розвитку компетентностей;
• перевірки та/або оцінювання досягнення компетентностей;
• корекції основних компетентностей;
• комбіновані уроки.

Також формами організації освітнього процесу можуть бути екскурсії, віртуальні подорожі, уроки-семінари, конференції, форуми, вистави, брифінги, квести, інтерактивні уроки (уроки-«суди», урок-дискусійна група, уроки з навчанням одних учнів іншими), інтегровані уроки, проблемні урок, відео-уроки тощо.

З метою засвоєння нового матеріалу та розвитку компетентностей крім уроку проводяться навчально-практичні заняття. Ця форма організації поєднує виконання різних практичних вправ, експериментальних робіт відповідно до змісту окремих предметів, менш регламентована й має акцент на більшій самостійності учнів в експериментальній та практичній діяльності. Досягнуті компетентності учні можуть застосувати на практичних заняттях і заняттях практикуму. Практичне заняття - це така форма організації, в якій учням надається можливість застосовувати отримані ними знання у практичній діяльності. Експериментальні завдання, передбачені змістом окремих предметів, виконуються на заняттях із практикуму (виконання експериментально-практичних робіт). Оглядова конференція повинна передбачати обговорення ключових положень вивченого матеріалу, учнем розкриваються нові узагальнюючі підходи до його аналізу.

Оглядова конференція може бути комплексною, тобто реалізувати міжпредметні зв’язки в узагальненні й систематизації навчального матеріалу. Оглядова екскурсія припускає цілеспрямоване ознайомлення учнів з об’єктами та спостереження процесів з метою відновити та систематизувати раніше отримані знання.

Функцію перевірки та/або оцінювання досягнення компетентностей виконує навчально-практичне заняття. Учні одержують конкретні завдання, з виконання яких звітують перед вчителем. Практичні заняття та заняття практикуму також можуть будуватися з метою реалізації контрольних функцій освітнього процесу. На цих заняттях учні самостійно виготовляють вироби, проводять виміри та звітують за виконану роботу.

Можливо проводити заняття в малих групах, бригадах і ланках (у тому числі робота учнів у парах змінного складу) за умови, що окремі учні виконують роботу бригадирів, консультантів, тобто тих, хто навчає малу групу.

Екскурсії у першу чергу покликані показати учням практичне застосування знань, отриманих при вивченні змісту окремих предметів (можливо поєднувати зі збором учнями по ходу екскурсії матеріалу для виконання визначених завдань).

Учні можуть самостійно знімати та монтувати відеофільми (під час відеоуроку) за умови самостійного розроблення сюжету фільму, підбору матеріалу, виконують самостійно розподілені ролі та аналізують виконану роботу.

Форми організації освітнього процесу можуть уточнюватись та розширюватись у змісті окремих предметів за умови виконання державних вимог Державного стандарту та окремих предметів протягом навчального року.

Вибір форм і методів навчання вчитель визначає самостійно, враховуючи конкретні умови роботи, забезпечуючи водночас досягнення конкретних очікуваних результатів, зазначених у навчальних програмах окремих предметів.

Крім того великого значення на сьогоднішній день набуває аспект педагогіки партнерства між всіма учасниками освітнього процесу.

Головним завданням педагогіки партнерства вбачаємо:

– подолання інертності мислення,

– перехід на якісно новий рівень побудови взаємовідносин між учасниками освітнього процесу.

Це завдання реалізовується у спільній діяльності учителя й учнів, учителя й батьків, що передбачає взаєморозуміння, єдність інтересів і прагнень з метою особистісного розвитку школярів.

Актуальними для організації освітнього процесу в 2026/2027 р. є такі ідеї дитиноцентризму:

✔️ відсутність адміністративного контролю, який обмежує свободу педагогічної творчості;

✔️ активність учнів у навчальному процесі, орієнтація на інтереси та досвід учнів, створення навчального середовища, яке б перетворило навчання на яскравий елемент життя дитини;

✔️ практична спрямованість навчальної діяльності, взаємозв’язок особистого розвитку дитини з її практичним досвідом;

✔️ відмова від орієнтації навчально-виховного процесу на середнього школяра і обов’язкове врахування інтересів кожної дитини;

✔️ виховання вільної незалежної особистості;

✔️ забезпечення свободи і права дитини в усіх проявах її діяльності, урахування її вікових та індивідуальних особливостей, забезпечення морально-психологічного комфорту дитини;

✔️ впровадження шкільного самоврядування, яке під свободою і самостійністю дитини передбачає виховання гуманістичних та демократичних ідей і світогляду, необхідних сучасному суспільству.

1.5. Показники (вимірники) реалізації та організації освітнього процесу

На рівні закладу розроблена система показників (внутрішній моніторинг, директорські контрольні роботи, усне опитування заздалегідь розробленими питаннями, короткотривалі самостійні роботи, анкетування), що дозволяє судити про те, наскільки ефективно реалізується освітня програма, тобто наскільки реальний «продукт» діяльності відповідає «моделі» випускника. При цьому об’єктами контролю є:

● навчально-методичне забезпечення освітньої діяльності (наявність документів, визначених нормативно-правовими актами з питань освіти, необхідної кількості підручників та навчально-методичної літератури з усіх навчальних дисциплін (2 рази на рік);

● матеріально-технічне забезпечення освітньої діяльності (відповідність ліцензійним та акредитаційним вимогам: шкільні кабінети, класні кімнати, спортзал, бібліотека, їдальня, наявність інтернету (2 рази на рік);

● якість проведення навчальних занять, вивчення системи роботи педагогічних працівників (1 раз на 5 років), тематичний контроль знань, класно-узагальнюючий контроль (згідно з окремим графіком);

● моніторинг досягнення учнями результатів навчання (компетентностей) (вивчення рівня навчальних досягнень з предмета – 1 раз на 5 років, циклу предметів – за потребою, освітньої галузі – 1 раз на 5 років, різні види оцінювання (формувальне, поточне, підсумкове), що здійснюються відповідно до «Системи та загальних критеріїв оцінювання результатів навчання учнів» (наказ МОН від 04.05.2026 № 722) і Рекомендацій щодо оцінювання результатів навчання учнів 5–9 класів (наказ МОН від 14.08.2026 № 1427): частотність поточного оцінювання визначає вчитель, поточні оцінки не виставляють на кожному уроці чи за кожне завдання), тематичне – за підсумками теми, розділу чи модуля (окрема підсумкова робота після кожної теми не є обов’язковою), семестрове – за підсумками семестру, річне – за підсумками навчального року, державна підсумкова атестація – в кінці навчального року, моніторинги – кожного семестру, результати участі у предметних та творчих конкурсах різного рівня – протягом навчального року, участь у спортивних змаганнях – протягом навчального року, інтелектуальних випробовуваннях – протягом навчального року);

● моніторинг оцінювання ступеня задоволення здобувачів освіти (соціологічні (анонімні) опитування учнів і випускників – 1 раз на рік);

● продовження навчання (аналіз продовження навчання випускниками (1 раз на рік).

Передбачені результати базової середньої освіти

Освітня програма передбачає досягнення учнями результатів навчання (компетентностей), визначених Державним стандартом.

Реалізація освітньої програми забезпечує формування ключових компетентностей, необхідних кожній сучасній людині для її успішної життєдіяльності, як-от: здатність спілкуватися державною та іноземними мовами, математичної грамотності й обізнаності у галузі природничих наук, техніки і технологій, готовності використовувати інформаційно-комунікаційні технології у своїй діяльності, уміння вчитися впродовж життя, здатності до соціальної комунікації й активності, життя в громадянському суспільстві, володіння навичками підприємницької діяльності, загальнокультурної й екологічної грамотності та готовності до здорового способу життя та інших компетентностей передбачених стандартом освіти.

На реалізацію мети діяльності Закладу при складанні навчального плану

використано таблиці до Типової освітньої програми для 5–9 класів закладів загальної середньої освіти, у якій визначено інваріантну та варіативну складові, у якій передбачені предмети та курси за вибором, факультативні, індивідуальні та групові заняття відповідно до освітніх потреб учнів.

1.6. Принципи реалізації освітньої програми закладу освіти

1. Дитиноцентризм Освітній процес організовується з урахуванням інтересів, потреб, здібностей та вікових особливостей кожного учня.
2. Компетентнісний підхід Освітній процес спрямований на формування ключових компетентностей, необхідних для успішного життя в сучасному суспільстві.
3. Науковість і практична спрямованість знань Зміст навчання базується на сучасних досягненнях науки і забезпечує зв’язок з реальним життям, практикою.
4. Інклюзивність і доступність Створення рівних можливостей для всіх учасників освітнього процесу, незалежно від їхніх потреб, здібностей, соціального статусу.
5. Гуманізація та виховна спрямованість Освіта має сприяти формуванню моральних цінностей, громадянської свідомості, патріотизму та екологічної культури.
6. Партнерство у навчанні Побудова співпраці між учнями, педагогами, батьками, громадою як основа ефективного навчання та виховання
7. Інтегрованість та міжпредметні зв’язки Реалізація міждисциплінарного підходу для формування цілісної картини світу в учнів.
8. Свобода і відповідальність педагога Учитель вільний у виборі методів, форм, засобів навчання — в межах освітньої програми та відповідно до очікуваних результатів.
9. Гнучкість і адаптивність програми Освітня програма може бути адаптована до потреб здобувачів освіти, регіональних особливостей, викликів часу (включно з безпековими умовами).
10. Цифровізація освітнього процесу

Використання інформаційно-комунікаційних технологій для розширення доступу до навчання, підтримки змішаного та дистанційного навчання.

1.7. Пріоритетні напрями роботи на 2026/2027 навчальний рік

1. Забезпечення якісної освіти в умовах воєнного стану

○ Підтримка стабільного освітнього процесу в онлайн, офлайн або змішаному форматі.

○ Формування в учнів стійкості, психологічної витривалості, відчуття безпеки.

2. Підвищення якості знань та формування ключових компетентностей

○ Акцент на формуванні критичного мислення, вміння навчатися впродовж життя, медіаграмотності.

○ Впровадження компетентнісного підходу в усіх предметах.

3. Розвиток STEM/STEAM-освіти

○ Підтримка творчості, інженерного мислення, логіки, дослідницьких навичок.

○ Організація проєктної діяльності, гуртків, інтегрованих уроків.

4. Цифрова трансформація освіти

○ Використання сучасних цифрових інструментів і платформ (Google Workspace, Zoom, LearningApps тощо).

○ Підвищення цифрової грамотності педагогів і учнів.

5. Психологічна підтримка учасників освітнього процесу

○ Забезпечення соціально-психологічного супроводу учнів та педагогів.

○ Реалізація програм емоційного розвитку, антибулінгу, протидії вигоранню.

6. Національно-патріотичне виховання

○ Посилення виховної роботи, спрямованої на формування української ідентичності, поваги до воїнів-захисників, рідної мови та традицій.

7. Внутрішня система забезпечення якості освіти

○ Проведення самооцінювання освітньої діяльності, моніторинг навчальних досягнень учнів.

○ Розвиток педагогічної майстерності та професійного зростання вчителів.

8. Удосконалення інклюзивної освіти

○ Забезпечення доступного освітнього середовища для дітей з ООП.

○ Підтримка асистентів вчителя, робота в команді психолого-педагогічного супроводу.

9. Розвиток партнерської взаємодії з батьками та громадою

○ Активне залучення батьків до життя закладу.

○ Реалізація спільних ініціатив, волонтерських та екологічних проєктів.

Викладацька діяльність педагогів Сливківської гімназії спрямована на формування знань, компетентностей, світогляду, розвиток інтелектуальних і творчих здібностей, емоційно- вольових та фізичних якостей здобувачів освіти (лекція, семінар, тренінг, курси, майстер- клас, вебінар тощо) й проводиться педагогічним працівником на основі відповідного трудового договору (стаття 1 Закону України «Про освіту»).

У Сливківській гімназії створені та функціонують: психологічна й соціальна служба, методичні об’єднання вчителів-предметників, методичне об’єднання класних керівників, Школа професійної адаптації молодого, малодосвідченого та новопризначеного педагога, творчі групи.

Ефективному управлінню якості освітньої діяльності сприяють система ІСУО, програма КУРС Школа, ПАК АІКОМ.

1.8. Структура 2026/2027 навчального року

Відповідно до пункту 3 статті 10 Закону України «Про повну загальну середню освіту» навчальний рік розпочинається 1 вересня святом «День знань», триває не менше 175 навчальних днів і закінчується не пізніше 1 липня.

Під час дії воєнного стану, введеного Указом Президента України «Про введення воєнного стану в Україні» від 24 лютого 2022 року № 64/2022, затвердженим Законом України «Про затвердження Указу Президента України «Про введення воєнного стану в Україні», відповідно до пункту 2^{-1} Закону № 2315-IX від 19.06.2022 тривалість навчального року, дата його початку та/або закінчення визначаються Кабінетом Міністрів України.

Навчальні заняття організовуються за семестровою системою:

- Початок навчального року: 1 вересня 2026 року
- Закінчення 2026/2027 навчального року: 30 червня 2027 року

І семестр – з 01 вересня по 25 грудня 2026 року,

ІІ семестр - з 18 січня по 31 травня 2027 року.

Відповідно до пункту 4 статті 10 Закону України «Про повну загальну середню освіту» тривалість канікул протягом навчального року не може бути менше 30 календарних днів. Упродовж 2026/2027 навчального року для учнів Сливківської гімназії будуть проводитись канікули:

- ❖ осінні – з 26 жовтня по 02 листопада 2026 року;
- ❖ зимові – з 28 грудня 2026 року по 17 січня 2027 року
- ❖ весняні – з 22 березня по 26 березня 2027 року.
- ❖ Літні: з 01.06.2027 (до початку нового навчального року)

У разі зміни безпекової ситуації можливе коригування графіка канікул відповідно до рішень територіального органу управління освітою та умов воєнного стану.

З урахуванням місцевих особливостей, кліматичних умов, воєнної ситуації у регіоні можуть змінюватись структура навчального року та графік учнівських канікул.

Відповідно до листа Міністерства освіти і науки України від 02.07.2007 № 1/9-407 «Організація освітнього процесу у першому класі» та за рішенням педагогічної ради Сливківської гімназії для учнів 1-х класів можуть запроваджуватися додаткові тижневі канікули.

Державна підсумкова атестація проводиться у випадках і порядку, визначених законодавством України та нормативними документами Міністерства освіти і науки України, чинними на відповідний період.

Дата вручення документів про освіту визначається відповідно до чинного законодавства та організації освітнього процесу.

1.9. Особливості організації освітнього процесу. Режим роботи

Сливківська гімназія працює за п’ятиденним робочим тижнем. Вихідні дні — субота та неділя.

Навчання організовано в дві зміни за очною формою.

Початок занять першої зміни — о 08:30.

Початок занять другої зміни — о 13:00.

Тривалість уроків: у 1 класі — 35 хвилин, у 2–4 класах — 40 хвилин, у 5–9 класах — 45 хвилин.

Під час дистанційного навчання тривалість безперервної роботи з технічними засобами навчання та організація синхронних занять визначаються відповідно до Санітарного регламенту для закладів загальної середньої освіти, затвердженого наказом МОЗ України від 25.09.2020 № 2205 (зі змінами).

Тривалість навчальних занять		
1 клас	2-4 класи	5-9 класи
35 хвилин	40 хвилин	45 хвилин

Таблиця 8

Тривалість перерв		
1 клас:	**2-4 класи:**	**5-9 класи:**
1 перерва 20 хв. 2 перерва 20 хв. 3 перерва 10 хв. 4 перерва 10 хв.	1 перерва 20 хв. 2 перерва 20 хв. 3 перерва 10 хв. 4 перерва 10 хв. 5 перерва 10 хв.	1 перерва 20 хв. 2 перерва 20 хв. 3 перерва 10 хв. 4 перерва 10 хв. 5 перерва 10 хв. 6 перерва 10 хв. 7 перерва 10 хв.

Таблиця 9. Розклад дзвінків першої зміни

№ уроку	1 клас (35 хв)	2–4 класи (40 хв)	5–9 класи (45 хв)
1	8:30–9:05	8:30–9:10	8:30–9:15
2	9:25–10:00	9:30–10:10	9:35–10:20
3	10:20–10:55	10:30–11:10	10:40–11:25
4	11:05–11:40	11:20–12:00	11:35–12:20
5	11:50–12:25	12:10–12:50	12:30–13:15
6	—	—	13:25–14:10
7	—	—	14:20–15:05
8	—	—	15:15–16:00

Друга зміна розпочинається о 13:00. Детальний розклад дзвінків другої зміни затверджується окремо відповідно до розкладу занять закладу.

Таблиця 10

Кількість занять на день	1–2 класи	3–4 класи	5–6 класи	7–9 класи
2	30 хв.	45 хв.	45 хв.	45 хв.
3	20 хв.	30 хв.	35 хв.	40 хв.
4	—	20 хв.	25 хв.	30 хв.
5	—	—	—	25 хв.
6	—	—	—	—

Крім уроків у Сливківській гімназії проводяться позакласні заняття та заходи, що передбачені окремим розкладом і спрямовані на задоволення освітніх інтересів учнів та на розвиток їх творчих здібностей, нахилів і обдарувань.

Всі позаурочні заходи закінчуються не пізніше 17.00 год.

1.10. Порядок поділу класів на групи

При вивченні окремих предметів у Сливківській гімназії відповідно до Додатку 2 до наказу Міністерства освіти і науки України від 20 лютого 2002 року № 128 (у редакції наказу Міністерства освіти і науки України від 03 червня 2025 року № 808), класи діляться на групи:

- при проведенні практичних занять з інформатики з використанням комп’ютерів, за умови не менше 8 учнів у групі.

1.11. Очікувані результати навчання здобувачів освіти

Очікувані результати навчання здобувачів освіти визначаються Державним стандартом початкової освіти (постанова Кабінету Міністрів України від 21.02.2018 № 87) та Державним стандартом базової середньої освіти (постанова Кабінету Міністрів України від 30.09.2020 № 898), зі змінами. Формування ключових

компетентностей і наскрізних умінь забезпечується під час опанування навчальних предметів, інтегрованих курсів та інших видів освітньої діяльності. Переліки компетентностей, наскрізних умінь і вимоги до результатів навчання наведено у відповідних Державних стандартах.

1.12. Модель випускника закладу

Випускник нашого закладу — це всебічно розвинена, вільна, відповідальна особистість, здатна до самореалізації, співпраці та активної участі у житті суспільства.

- **Він/вона:**

1. **Патріот України** — шанує рідну мову, культуру, історію, готовий(а) захищати гідність і свободу держави, діяти на благо суспільства.
2. **Освічена та компетентна особистість** — володіє базовими знаннями, сформованими ключовими компетентностями, готова до навчання впродовж життя.
3. **Критично мисляча та самостійна** — здатна аналізувати інформацію, робити обґрунтовані висновки, приймати рішення, нести за них відповідальність.
4. **Моральна та етична особистість** — дотримується принципів доброчесності, поваги до прав людини, відкритості, чесності, толерантності.
5. **Фізично розвинена та здорова** — усвідомлює цінність здорового способу життя, дбає про фізичний і психічний добробут.
6. **Творча і ініціативна** — виявляє креативність, відкритість до нового, прагнення реалізувати власні ідеї, розвивати таланти.
7. **Соціально активна та комунікативна** — вміє працювати в команді, взаємодіяти з іншими, поважає різноманіття думок та культур.
8. **Цифрово грамотна** — безпечно і свідомо використовує сучасні технології для навчання, спілкування і самореалізації.

Основою моделі ВИПУСКНИКА нашого закладу є Концепція Нової української школи.

Випускник початкової школи (1–4 класи НУШ) «Адаптований, безпечний, допитливий» Дитина, яка успішно пройшла адаптацію до системного навчання, володіє базовими інструментами самовираження, комунікації та мислення, розуміє базові правила фізичної та ментальної безпеки.

1. Компетентність безпеки та стійкості (Цивільний захист):

- Чітко знає свій алгоритм дій під час сигналу «Повітряна тривога» (без паніки рухається в укриття).
- Знає та розрізняє знаки мінної небезпеки, правила поведінки з невідомими предметами.
- Володіє базовими правилами дорожнього руху та пожежної безпеки в побуті.

2. Мовна та комунікативна компетентність:

- Вільно, чітко й правильно спілкується державною (українською) мовою в усній та письмовій формі.
- Володіє основами комунікації однією з іноземних мов (елементарні фрази, побутові діалоги).

3. Цифрова грамотність та медіагігієна:

- Вміє використовувати гаджети (планшет, ноутбук) для освітніх цілей (вхід на навчальні платформи, виконання завдань).
- Розуміє, що інформація в інтернеті може бути неправдивою, знає правила обмеження екранного часу.

4. Психоемоційна стійкість та емоційний інтелект:

- Вміє ідентифікувати власні емоції (страх, радість, гнів) та висловлювати їх у прийнятній формі.
- Знає найпростіші дихальні вправи для заспокоєння під керівництвом вчителя/батьків.

5. Громадянська та національна свідомість:

- Ідентифікує себе громадянином/громадянкою України, поважає державні символи (Герб, Прапор, Гімн).
- Знає базову історію свого краю, шанує захисників і захисниць України.

6. Математична та природнича грамотність:

- Виконує базові арифметичні дії, застосовує їх для вирішення життєвих ситуацій (підрахунок грошей, вимірювання часу).
- Проявляє допитливість до природи, бережно ставиться до довкілля.

Випускник базової середньої школи (5–9 класи НУШ) «Самостійний, критично мислячий, стійкий» Підліток із сформованим критичним мисленням, високим рівнем самоорганізації в умовах різних форматів навчання (очно/онлайн), здатний аналізувати інформацію та протидіяти маніпуляціям, готовий до вибору профілю навчання.

1. Компетентність безпеки, цивільного захисту та кібербезпеки:

- Діє за алгоритмами в будь-яких надзвичайних ситуаціях (евакуація, загрози техногенного/військового характеру).
- Володіє основами інформаційної безпеки: створює складні паролі, розрізняє фішинг, знає правила захисту персональних даних в мережі.
- Розуміє наслідки кібербулінгу та знає, куди звернутися по допомогу.

2. Критичне мислення та медіаграмотність:

- Проводить базовий фактчекінг: розрізняє факти та судження, виявляє фейки, дезінформацію та ворожу пропаганду.
- Аналізує джерела інформації, аргументує власну позицію на основі доказів.

3. Цифрова трансформація та етика використання ШІ:

- Ефективно використовує хмарні технології, цифрові середовища (Google Workspace, MS Office) для командної роботи.
- Використовує генеративний штучний інтелект (ШІ) як асистента для навчання (пошук ідей, структурування інформації) з обов’язковим дотриманням академічної доброчесності (вказує авторство, не копіює сліпо результати).

4. Фінансова грамотність та підприємливість:

- Розуміє структуру сімейного та особистого бюджету, вміє заощаджувати Кишенькові гроші.
- Розуміє базові економічні поняття (податки, банки, інфляція), генерує ідеї для мініпроєктів.

5. Психосоціальна компетентність та ментальне здоров’я:

- Володіє техніками самодопомоги при стресі (техніки «Заземлення», «4-4-4-4» тощо).
- Спілкується за принципами ненасильницького спілкування, толерантно ставиться до думок інших, протидіє булінгу.

6. Державницька позиція та громадянська відповідальність:

- Володіє культурою демократичного вибору, бере участь у шкільному самоврядуванні або волонтерських ініціативах.

- Глибоко розуміє причинно-наслідкові зв’язки історії України, її боротьби за незалежність.

1.13. Опис інструментарію внутрішньої системи забезпечення якості освіти

Відповідно до Закону України «Про освіту» (частина 3 статті 41) Внутрішня система забезпечення якості освіти у Сливківській гімназії є сукупністю умов, процедур, заходів, інструментів і механізмів, що забезпечують постійне вдосконалення освітньої діяльності, підвищення якості освітнього процесу, формування безпечного, інклюзивного та розвивального освітнього середовища, об’єктивне оцінювання результатів навчання здобувачів освіти, професійне зростання педагогічних працівників та ефективне управління закладом освіти.

Внутрішня система забезпечення якості освіти спрямована на створення умов для реалізації державних стандартів освіти, освітньої програми закладу, формування ключових компетентностей здобувачів освіти, забезпечення академічної доброчесності, партнерської взаємодії між усіма учасниками освітнього процесу та прийняття управлінських рішень на основі аналізу достовірної інформації.

Основними складовими внутрішньої системи забезпечення якості освіти є:

1. Освітнє середовище закладу освіти

Освітнє середовище закладу освіти організовується на засадах безпечності, доступності, комфортності, інклюзивності, поваги до гідності кожного учасника освітнього процесу. У закладі створюються умови для навчання, розвитку, виховання та соціалізації здобувачів освіти, збереження їхнього фізичного і психічного здоров’я, формування навичок безпечної поведінки, культури взаємоповаги та відповідальності.

Особлива увага приділяється дотриманню правил охорони праці, безпеки життєдіяльності, пожежної безпеки, цивільного захисту, алгоритмів дій під час сигналу повітряної тривоги та інших надзвичайних ситуацій. В умовах воєнного стану освітній процес організовується з урахуванням безпекової ситуації, можливостей укриття, психоемоційного стану учасників освітнього процесу та потреби у гнучкому форматі навчання.

У закладі забезпечується протидія будь-яким проявам насильства, булінгу, дискримінації, приниження честі й гідності особистості. Здійснюється системна профілактична робота, проводяться інформаційно-просвітницькі заходи, діє порядок реагування на випадки булінгу та інші ситуації, що загрожують безпеці дитини.

2. Система оцінювання здобувачів освіти

Оцінювання навчальних досягнень здобувачів освіти здійснюється на засадах об’єктивності, прозорості, доброчесності, системності, компетентнісного підходу та індивідуального поступу дитини. Основною метою оцінювання є не лише визначення рівня засвоєння навчального матеріалу, а й підтримка здобувача освіти, виявлення його навчальних потреб, мотивація до саморозвитку та коригування освітнього процесу.

У початковій школі оцінювання здійснюється відповідно до вимог Нової української школи, з урахуванням формувального підходу, спостереження за поступом дитини, надання зворотного зв’язку, розвитку самооцінювання та взаємооцінювання. У базовій і профільній школі застосовується поточне, тематичне, семестрове та річне оцінювання відповідно до чинних критеріїв оцінювання навчальних досягнень.

Заклад освіти забезпечує відкритість і зрозумілість критеріїв оцінювання для здобувачів освіти та їхніх батьків. Педагогічні працівники інформують учнів про очікувані результати навчання, вимоги до виконання завдань, критерії оцінювання усних, письмових, практичних, проєктних, творчих і контрольних робіт.

Важливим напрямом є моніторинг навчальних досягнень здобувачів освіти, аналіз рівня сформованості ключових компетентностей, виявлення освітніх втрат і розроблення заходів щодо їх подолання. За результатами моніторингу визначаються напрями індивідуальної підтримки учнів, організовуються консультації, індивідуальні та групові заняття, корекційна робота.

3. Педагогічна діяльність педагогічних працівників

Якість педагогічної діяльності забезпечується через планування освітнього процесу, використання сучасних освітніх технологій, компетентнісний, діяльнісний, інтегрований та особистісно орієнтований підходи до навчання. Педагогічні працівники добирають форми, методи й засоби навчання відповідно до вікових особливостей здобувачів освіти, їхніх освітніх потреб, рівня підготовки, інтересів та умов організації освітнього процесу.

Педагогічні працівники закладу освіти здійснюють календарно-тематичне планування, розробляють навчальні матеріали, використовують інтерактивні методи навчання, цифрові ресурси, проєктну діяльність, дослідницькі, практичні та творчі завдання. Особлива увага приділяється формуванню ключових компетентностей, наскрізних умінь, критичного мислення, комунікативних навичок, самостійності, відповідальності та вміння навчатися впродовж життя.

У закладі створюються умови для професійного розвитку педагогічних працівників: проходження курсів підвищення кваліфікації, участь у семінарах, вебінарах, тренінгах, професійних спільнотах, методичних об’єднаннях, педагогічних

радах, творчих групах. Педагогічні працівники здійснюють самоосвітню діяльність, упроваджують інноваційні підходи, поширюють власний педагогічний досвід.

Оцінювання педагогічної діяльності здійснюється шляхом вивчення документації, відвідування навчальних занять, аналізу результатів навчання здобувачів освіти, самооцінювання педагогічних працівників, анкетування учасників освітнього процесу, участі педагогів у методичній роботі та професійному розвитку.

4. Управлінські процеси закладу освіти

Управлінська діяльність у закладі освіти спрямована на забезпечення ефективного функціонування закладу, реалізацію освітньої програми, створення належних умов для навчання і праці, розвиток внутрішньої системи забезпечення якості освіти, прозорість і відкритість діяльності закладу.

Адміністрація закладу здійснює планування роботи, організовує освітній процес, координує діяльність педагогічних працівників, забезпечує контроль за виконанням навчальних планів і програм, дотриманням вимог законодавства, веденням документації, станом відвідування занять, результатами навчання, охороною праці та безпекою життєдіяльності.

Управлінські рішення приймаються на основі аналізу освітньої діяльності, результатів моніторингів, самооцінювання, анкетування, спостережень, вивчення документації, результатів навчальних досягнень, звернень учасників освітнього процесу. Важливою умовою ефективного управління є відкритість, партнерство, залучення педагогічного колективу, учнівського самоврядування, батьківської громадськості до обговорення важливих питань діяльності закладу.

Заклад освіти забезпечує прозорість та інформаційну відкритість через оприлюднення необхідної інформації на офіційному вебсайті, інформування учасників освітнього процесу про організацію навчання, освітні програми, правила поведінки, критерії оцінювання, результати діяльності, заходи безпеки та інші важливі питання.

Інструменти внутрішньої системи забезпечення якості освіти

Для забезпечення якості освіти в закладі використовуються такі інструменти:

1. Самооцінювання освітньої діяльності закладу освіти

Самооцінювання проводиться з метою виявлення сильних сторін діяльності закладу, проблемних питань, визначення напрямів удосконалення освітнього процесу та управлінської діяльності. Воно здійснюється за такими напрямами:

освітнє середовище закладу освіти;
система оцінювання здобувачів освіти;
педагогічна діяльність педагогічних працівників;
управлінські процеси закладу освіти.

За результатами самооцінювання готуються аналітичні довідки, узагальнюються висновки, визначаються шляхи вдосконалення діяльності закладу, розробляються управлінські рішення та заходи щодо підвищення якості освіти.

2. Моніторинг навчальних досягнень здобувачів освіти

Моніторинг навчальних досягнень проводиться для визначення рівня засвоєння навчального матеріалу, сформованості компетентностей, динаміки індивідуального поступу здобувачів освіти, виявлення освітніх втрат і потреб у додатковій підтримці.

Моніторинг може здійснюватися у формі діагностувальних робіт, контрольних робіт, тестування, усного опитування, аналізу результатів тематичного, семестрового та річного оцінювання, спостереження за навчальною діяльністю учнів, аналізу участі у конкурсах, олімпіадах, проєктах.

Результати моніторингу розглядаються на засіданнях педагогічної ради, методичних об’єднань, нарадах при директорові, використовуються для коригування освітнього процесу, організації індивідуальних і групових консультацій, подолання освітніх втрат.

3. Вивчення стану викладання навчальних предметів

Вивчення стану викладання навчальних предметів здійснюється відповідно до річного плану роботи закладу освіти. Воно передбачає аналіз календарно-тематичного планування, відвідування уроків, спостереження за освітнім процесом, вивчення рівня навчальних досягнень здобувачів освіти, перевірку ведення шкільної документації, аналіз використання сучасних методів навчання та цифрових ресурсів.

За результатами вивчення стану викладання готуються довідки, накази, рекомендації, приймаються рішення щодо вдосконалення методики викладання, підвищення результативності навчання та професійного розвитку педагогічних працівників.

4. Спостереження за навчальними заняттями

Спостереження за навчальними заняттями є одним із важливих інструментів оцінювання якості педагогічної діяльності. Під час спостереження враховується відповідність змісту уроку освітній програмі, досягнення очікуваних результатів навчання, використання компетентнісного підходу, активність здобувачів освіти, диференціація навчання, застосування формувального оцінювання, дотримання академічної доброчесності, психологічний комфорт і безпечність освітнього середовища.

Результати спостереження використовуються не для формального контролю, а для надання педагогічним працівникам методичної підтримки, удосконалення освітнього процесу, виявлення успішних педагогічних практик і поширення досвіду.

5. Анкетування, опитування та інтерв’ювання учасників освітнього процесу

Для вивчення думки учасників освітнього процесу в закладі проводяться анкетування, опитування та інтерв’ювання здобувачів освіти, батьків, педагогічних працівників. Такі інструменти дають можливість отримати інформацію про рівень задоволеності освітнім середовищем, якість комунікації, об’єктивність оцінювання, безпеку, психологічний комфорт, організацію дистанційного або змішаного навчання, потреби й очікування учасників освітнього процесу.

Отримані результати аналізуються адміністрацією закладу, практичним психологом, соціальним педагогом, педагогічною радою та використовуються для ухвалення управлінських рішень.

6. Аналіз шкільної документації

Аналіз документації здійснюється з метою контролю за виконанням освітньої програми, навчальних планів і програм, дотриманням вимог до ведення класних журналів, календарно-тематичного планування, особових справ здобувачів освіти, протоколів педагогічних рад, наказів, планів роботи, документації з охорони праці, безпеки життєдіяльності, інклюзивного навчання, виховної та методичної роботи.

Такий аналіз дає змогу своєчасно виявити недоліки, надати рекомендації, забезпечити належний рівень організації освітнього процесу та управлінської діяльності.

7. Внутрішній контроль та управлінський супровід

Внутрішній контроль здійснюється відповідно до річного плану роботи закладу освіти та охоплює питання організації освітнього процесу, виконання навчальних програм, стану викладання предметів, рівня навчальних досягнень, відвідування занять, ведення документації, дотримання вимог безпеки, організації виховної роботи, інклюзивного навчання, методичної роботи та професійного розвитку педагогічних працівників.

Управлінський супровід передбачає не лише контроль, а й консультування, методичну підтримку, допомогу в подоланні труднощів, поширення ефективного педагогічного досвіду, створення умов для професійного зростання працівників.

8. Забезпечення академічної доброчесності

У закладі освіти формується культура академічної доброчесності. Учасники освітнього процесу дотримуються принципів чесності, відповідальності, справедливості, поваги до авторського права, самостійного виконання навчальних завдань, об’єктивного оцінювання результатів навчання.

Педагогічні працівники ознайомлюють здобувачів освіти з правилами академічної доброчесності, попереджають списування, плагіат, фальсифікацію результатів, необ’єктивне оцінювання. Питання академічної доброчесності

розглядаються на уроках, годинах спілкування, засіданнях педагогічної ради, методичних об’єднань, у роботі з батьками.

9. Психолого-педагогічний супровід

Психолого-педагогічний супровід спрямований на підтримку здобувачів освіти, збереження їхнього психічного здоров’я, адаптацію до навчання, профілактику булінгу, насильства, конфліктів, подолання тривожності, формування життєстійкості та позитивного мікроклімату в учнівських колективах.

Практичний психолог, соціальний педагог, класні керівники та педагогічні працівники здійснюють діагностичну, профілактичну, консультативну, корекційно-розвиткову та просвітницьку роботу зі здобувачами освіти, батьками й педагогами.

10. Інклюзивне освітнє середовище

Внутрішня система забезпечення якості освіти передбачає створення умов для навчання здобувачів освіти з особливими освітніми потребами. У закладі забезпечується індивідуальний підхід, психолого-педагогічний супровід, адаптація та модифікація освітнього процесу відповідно до потреб дитини, співпраця з батьками, фахівцями інклюзивно-ресурсного центру та командою психолого-педагогічного супроводу.

Інклюзивне навчання спрямоване на забезпечення рівного доступу до освіти, соціалізацію дітей, розвиток їхніх здібностей, формування позитивного ставлення до різноманітності та взаємопідтримки в учнівському середовищі.

В умовах дистанційного навчання матеріально-технічне забезпечення закладу відповідає специфічним вимогам до організації освітнього процесу онлайн. Воно включає технічні засоби, програмне забезпечення, цифрові платформи, а також ресурси для педагогів, учнів і батьків.

Згідно з Положенням про дистанційну форму здобуття повної загальної середньої освіти (Наказ МОН №1115 від 08.09.2020), відповідальність за створення умов навчання вдома несе родина.

Батьки забезпечують:

- Обладнання робочого місця вдома (стіл, стілець, освітлення, тиша).
- Наявність пристрою для участі в дистанційному навчанні (комп’ютер, ноутбук, планшет).
- Доступ до інтернету.
- Контроль за дотриманням режиму дня: час навчання, відпочинку, сну.
- Безпечні умови праці за комп’ютером (відповідно до санітарних вимог).
- Психологічну підтримку дитини під час навчання вдома.
- Комунікацію закладом у разі труднощів або технічних проблем.

Сливківська гімназія забезпечує:

- Методичну допомогу батькам щодо організації навчального простору.

- Інструкції та поради для ефективного навчання вдома.
- Технічну або психологічну підтримку, якщо батьки звертаються за допомогою.

Очікувані результати функціонування внутрішньої системи забезпечення якості освіти

Очікуваними результатами функціонування внутрішньої системи забезпечення якості освіти є:

підвищення якості освітнього процесу;
створення безпечного, комфортного та інклюзивного освітнього середовища;
забезпечення об'єктивного й прозорого оцінювання здобувачів освіти;
зростання рівня навчальних досягнень здобувачів освіти;
подолання освітніх втрат;
професійне зростання педагогічних працівників;
удосконалення управлінських процесів;
формування культури академічної доброчесності;
розвиток партнерства між закладом освіти, здобувачами освіти та батьками;
забезпечення відкритості, прозорості й довіри до діяльності закладу освіти.

Таким чином, внутрішня система забезпечення якості освіти є дієвим механізмом розвитку закладу освіти, удосконалення освітнього процесу, підвищення результативності навчання, забезпечення комфортних і безпечних умов для всіх учасників освітнього процесу та реалізації Освітньої програми закладу.

РОЗДІЛ ІІ. ОСВІТНЯ ПРОГРАМА ПОЧАТКОВОЇ ОСВІТИ

2.1. Мета та завдання освітньої програми І ступеня

Початкова освіта – це перший рівень повної загальної середньої освіти, який відповідає першому рівню Національної рамки кваліфікацій.

Метою початкової освіти є всебічний розвиток дитини, її талантів, здібностей, компетентностей та наскрізних умінь відповідно до вікових та індивідуальних психофізіологічних особливостей і потреб, формування цінностей та розвиток самостійності, творчості, допитливості, що забезпечують її готовність до життя в демократичному й інформаційному суспільстві, продовження навчання в основній школі.

Реалізація мети початкової освіти в Сливківській гімназії базується на таких ціннісних орієнтирах, як:

• **визнання унікальності та обдарованості кожної дитини**, що забезпечується рівним доступом до освіти, забороною будь-яких форм дискримінації або відокремлення дітей на основі попереднього відбору;

• **цінність дитинства**, що оберігається шляхом встановлення освітніх вимог, які відповідають віковим особливостям дитини, визнання прав дитини на навчання через діяльність, зокрема гру, обмеження обсягу домашніх завдань для збільшення часу на рухову активність і творчість дитини;

• **радість пізнання**, що обумовлюється використанням в освітньому процесі дослідницької та проєктної діяльності;

• **розвиток вільної особистості** шляхом підтримки самостійності, незалежного мислення, оптимізму та впевненості в собі;

• **міцне здоров'я та добробут**, яких можливо досягти шляхом формування здорового способу життя і створення умов для гармонійного фізичного та психоемоційного розвитку;

• **забезпечення безпеки** у результаті створення атмосфери довіри і взаємоповаги, перетворення закладу освіти на безпечне місце, де запобігають насильству і цькуванню, надають необхідну підтримку;

• **утвердження людської гідності** шляхом виховання чесності, відваги, наполегливості, доброти, здатності до співчуття і співпереживання, справедливості, поваги до прав людини (зокрема, права на життя, здоров'я, власність, свободу слова тощо);

• **плекання любові** до рідного краю та української культури, шанобливе ставлення до Української держави;

• **формування активної громадянської позиції**, відповідальності за своє життя, розвиток громади та суспільства, збереження навколишнього світу.

Початкова освіта передбачає поділ на два цикли:

✓ 1–2 класи (адаптаційно-ігровий)

✓ 3– 4 класи (основний – поглиблення знань та навичок, отриманих в першому циклі), що враховують вікові особливості розвитку та потреб дітей і дають можливість забезпечити подолання розбіжностей у їхніх досягненнях, зумовлених готовністю до здобуття освіти.

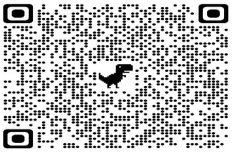
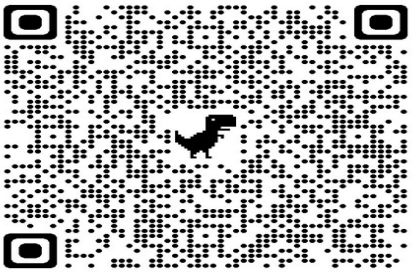
2.2. Навчальні програми для початкової школи (за О. Я. Савченко)

Освітній процес у 1–4 класах 2026/2027 навчального року здійснюється за модельними навчальними програмами, що мають гриф «Рекомендовано Міністерством освіти і науки

Відповідно до навчального плану в освітній програмі зазначається перелік модельних навчальних програм, що використовуються закладом освіти в освітньому процесі, що містять опис результатів навчання учнів з навчальних предметів інтегрованих курсів в обсязі не меншому ніж встановлено відповідними модельними навчальними програмами. Оскільки відповідні модельні та або навчальні програми спрямовані насамперед на реалізацію вимог Державного стандарту початкової освіти

Інваріантна складова

І ступінь

№	Назва програми
1.	**- ТИПОВА ОСВІТНЯ ПРОГРАМА, розроблена під керівництвом О. Я. Савченко 1-2 клас, затверджена наказом Міністерства освіти і науки України від 12.08.2022 № 743** https://mon.gov.ua/static-objects/mon/sites/1/zagalna%20serednya/programy-1-4-klas/2022/08/15/Typova.osvitnya.prohrama.1-4/Typova.osvitnya.prohrama.1-2.Savchenko.pdf
2.	**- ТИПОВА ОСВІТНЯ ПРОГРАМА, розроблена під керівництвом О. Я. Савченко 3–4 клас, затверджена наказом Міністерства освіти і науки України від 12.08.2022 № 743** https://mon.gov.ua/static-objects/mon/sites/1/zagalna%20serednya/programy-1-4-klas/2022/08/15/Typova.osvitnya.prohrama.1-4/Typova.osvitnya.prohrama.3–4.Savchenko.pdf

ПРОГРАМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ВАРІАТИВНОГО КОМПОНЕНТУ

В 2026/2027 навчальному році

№ з\п	Назва курсу	Науково-методичне забезпечення (програма)

1.	• Перелік навчальних програм, підручників та навчально-методичних посібників, рекомендованих МОН України для використання у початкових класах закладів загальної середньої освіти з навчанням українською мовою	https://docs.google.com/spreadsheets/d/1KNxK-QSJxSFmexcGOP9irYw-ufgbWfiQbajDldiLNvQ/edit?gid=1744497099#gid=1744497099

2.3. Освітня програма для 1–2 класів

Пояснювальна записка

Освітня програма для 1–2 класів закладу загальної середньої освіти розроблена на основі Типової освітньої програми початкової освіти, розробленої під керівництвом О. Я. Савченко, затвердженої наказом Міністерства освіти і науки України від 12.08.2022 № 743, відповідно до Державного стандарту початкової освіти.

Освітня програма визначає:

- зміст;
- загальний обсяг навчального навантаження та очікувані результати навчання здобувачів освіти, подані в рамках освітніх галузей;
- перелік та пропонований зміст освітніх галузей, укладений за змістовими лініями;
- орієнтовну тривалість і можливі взаємозв’язки освітніх галузей, предметів, дисциплін тощо, зокрема їхньої інтеграції, а також логічної послідовності їхнього вивчення;
- рекомендовані форми організації освітнього процесу та інструменти системи внутрішнього забезпечення якості освіти;
- вимоги до осіб, які можуть розпочати навчання за цією програмою.

- очікувані результати навчання учнів подані в рамках навчальної програми під керівництвом О. Я. Савченко. з урахуванням вимог до обов’язкових результатів навчання здобувачів освіти згідно з Державним стандартом початкової освіти і змінами до нього в межах першого циклу початкової освіти — адаптаційно-ігрового.

Освітня програма спрямована на досягнення здобувачами освіти обов’язкових результатів навчання, визначених Державним стандартом початкової освіти, формування ключових компетентностей, розвиток наскрізних умінь, виховання ціннісного ставлення до себе, інших людей, природи, родини, громади та України.

Навчання у 1–2 класах організовується на засадах дитиноцентризму, компетентнісного, діяльнісного, інтегрованого та особистісно орієнтованого підходів. Освітній процес будується з урахуванням вікових, індивідуальних, психологічних і фізіологічних особливостей молодших школярів. Значна увага приділяється ігровій діяльності, практичному досвіду, дослідженню, спостереженню, творчості, руховій активності та емоційній підтримці дитини.

Мета освітньої програми для 1–2 класів

Метою освітньої програми є забезпечення всебічного розвитку дитини, її здібностей, талантів, формування ключових компетентностей і наскрізних умінь, необхідних для подальшого навчання, особистісного становлення, соціалізації та активної участі в житті шкільної спільноти.

Освітня програма передбачає формування в здобувачів освіти вміння навчатися, спілкуватися державною мовою, застосовувати математичні знання у життєвих ситуаціях, пізнавати навколишній світ, дбати про власне здоров’я і безпеку, взаємодіяти з іншими людьми, виявляти творчість, відповідальність, допитливість і самостійність.

Основними завданнями освітньої програми для 1–2 класів є:

- забезпечення адаптації здобувачів освіти до умов шкільного навчання;
- формування позитивної мотивації до навчання;
- розвиток мовлення, мислення, уяви, пам’яті, уваги, пізнавального інтересу;
- формування початкових умінь читання, письма, лічби, математичного мислення;
- розвиток уміння спілкуватися, слухати, висловлювати власну думку, працювати в парі та групі;

- формування навичок безпечної поведінки, здорового способу життя, емоційної саморегуляції;
- виховання поваги до державної мови, родини, школи, рідного краю, України;
- розвиток творчих здібностей, естетичного смаку, рухової активності;
- створення умов для індивідуального поступу кожної дитини;
- забезпечення наступності між дошкільною та початковою освітою.

Освітню програму для 1–2 класів укладено за такими освітніми галузями:

Мовно-літературна освітня галузь, зокрема українська мова та література, іншомовна освіта;

- ✓ **Математична освітня галузь**;
- ✓ **Природнича освітня галузь**;
- ✓ **Технологічна освітня галузь**;
- ✓ **Інформатична освітня галузь**;
- ✓ **Соціальна і здоров'язбережувальна освітня галузь**;
- ✓ **Громадянська та історична освітня галузь**;
- ✓ **Мистецька освітня галузь**;
- ✓ **Фізкультурна освітня галузь**.

Мовно-літературна освітня галузь

Мовно-літературна освітня галузь спрямована на формування в здобувачів освіти початкових умінь спілкуватися державною мовою, слухати й розуміти усне мовлення, висловлювати власні думки, читати, писати, взаємодіяти з іншими людьми засобами мови.

У 1 -2 класі мовно-літературна галузь реалізується через окремі навчальні предмети «Українська мова» та «Читання», що забезпечують подальший розвиток мовленнєвих, читацьких і комунікативних умінь.

Зміст мовно-літературної галузі передбачає розвиток уміння слухати, говорити, читати, писати, працювати з дитячою книжкою, сприймати художні та інформаційні тексти, переказувати, ставити запитання, висловлювати власне ставлення до прочитаного й почутого.

Іншомовна освіта реалізується через вивчення іноземної мови. Її зміст спрямований на формування початкової іншомовної комунікативної компетентності, розвиток інтересу до вивчення іноземної мови, ознайомлення з культурою інших народів, засвоєння простих мовленнєвих зразків у близьких для дитини життєвих ситуаціях.

Математична освітня галузь

Математична освітня галузь спрямована на формування початкових математичних уявлень, розвиток логічного мислення, уміння розв’язувати практичні завдання, орієнтуватися в кількісних, просторових і часових відношеннях.

Здобувачі освіти вчаться лічити, порівнювати числа, виконувати арифметичні дії, розпізнавати геометричні фігури, працювати з величинами, знаходити способи розв’язання життєвих задач, пояснювати власні міркування.

Математична галузь реалізується через навчальний предмет «Математика», У навчальному плані закладу для 1–2 класів передбачено додаткові години на математику, що дає змогу посилити формування математичної компетентності, розвивати обчислювальні навички, логічне мислення та впевненість дітей у виконанні навчальних завдань.

Природнича освітня галузь

Природнича освітня галузь реалізується переважно через навчальний предмет **«Я досліджую світ»**. Його зміст спрямований на формування в учнів уявлень про природу, людину, живі організми, явища навколишнього світу, взаємозв’язки між людиною і природою.

Здобувачі освіти вчаться спостерігати, досліджувати, ставити запитання, робити прості висновки, дбайливо ставитися до природи, розуміти значення природних ресурсів, дотримуватися правил поведінки в довкіллі.

У межах природничої галузі формуються основи дослідницької діяльності, екологічної свідомості, відповідального ставлення до живої і неживої природи.

Технологічна освітня галузь

Технологічна освітня галузь спрямована на розвиток практичних умінь, творчості, самостійності, охайності, уміння планувати й виконувати прості трудові дії.

Зміст галузі сприяє розвитку дрібної моторики, просторового мислення, естетичного сприйняття, уміння працювати за зразком, інструкцією, власним задумом, а також формуванню навичок безпечної праці.

Інформатична освітня галузь

Інформатична освітня галузь у 1–2 класах має пропедевтичний характер і спрямована на формування початкових уявлень про інформацію, способи її подання, збереження, передавання та використання.

Здобувачі освіти вчаться працювати з інформацією в доступній для них формі, розпізнавати повідомлення, встановлювати прості послідовності дій, виконувати алгоритми, дотримуватися правил безпечної поведінки під час використання цифрових пристроїв.

У 2 класі навчальним планом передбачено вивчення інформатики, що сприяє формуванню початкової цифрової компетентності, алгоритмічного мислення та безпечної роботи з інформаційним середовищем.

Соціальна і здоров'язбережувальна освітня галузь

Соціальна і здоров'язбережувальна освітня галузь спрямована на формування в дітей навичок здорового та безпечного способу життя, відповідальної поведінки, емоційної грамотності, уміння взаємодіяти з іншими людьми.

Здобувачі освіти вчаться розпізнавати власні емоції, дотримуватися правил особистої гігієни, безпечної поведінки вдома, у школі, на вулиці, під час надзвичайних ситуацій, зокрема в умовах воєнного стану.

Зміст галузі передбачає формування культури спілкування, доброзичливості, взаємодопомоги, відповідального ставлення до власного здоров'я та здоров'я інших людей.

Громадянська та історична освітня галузь

Громадянська та історична освітня галузь спрямована на формування в здобувачів освіти первинних уявлень про себе, родину, школу, громаду, рідний край, Україну, державні символи, традиції та правила співжиття, діти вчаться усвідомлювати себе частиною родини, класного колективу, шкільної спільноти, громади й українського народу. Формуються початкові громадянські якості: повага, відповідальність, доброзичливість, справедливість, уміння домовлятися, дотримуватися правил і брати участь у спільних справах.

Зміст галузі сприяє вихованню любові до України, поваги до державної мови, культури, традицій, історії рідного краю та українського народу.

Мистецька освітня галузь

Мистецька освітня галузь спрямована на розвиток творчих здібностей, емоційно-ціннісного ставлення до мистецтва, естетичного смаку, художньо-образного мислення.

У 1–2 класах мистецька галузь реалізується через інтегрований курс **«Мистецтво»**, що поєднує музичну та образотворчу складові. Здобувачі освіти співають, слухають музику, рухаються під музику, малюють, ліплять, створюють прості художні роботи, інтерпретують мистецькі образи, висловлюють власні враження.

Мистецька діяльність сприяє розвитку уяви, фантазії, емоційної сфери, комунікативних умінь і здатності до самовираження.

Фізкультурна освітня галузь

Фізкультурна освітня галузь спрямована на формування рухової активності, зміцнення здоров'я, розвиток фізичних якостей, виховання інтересу до занять фізичною культурою і спортом.

У 1–2 класах фізична культура реалізується через рухливі ігри, вправи, естафети, загальнорозвивальні рухові дії, вправи на координацію, рівновагу, швидкість, спритність і витривалість.

Години фізичної культури не враховуються під час визначення гранично допустимого навчального навантаження здобувачів освіти. Це забезпечує необхідний рівень рухової активності дітей без перевантаження академічними заняттями.

Очікувані результати навчання здобувачів освіти 1–2 класів визначаються відповідно до Державного стандарту початкової освіти та Типової освітньої програми, розробленої під керівництвом О. Я. Савченко.

У результаті навчання здобувачі освіти мають:

- володіти початковими навичками усного і писемного мовлення;
- читати й розуміти доступні тексти;
- висловлювати власні думки, почуття, враження;
- застосовувати елементарні математичні знання в життєвих ситуаціях;
- спостерігати за об’єктами та явищами природи;
- ставити запитання, досліджувати, робити прості висновки;
- дотримуватися правил безпечної поведінки та особистої гігієни;
- виявляти доброзичливість, повагу, відповідальність;
- працювати самостійно, у парі та групі;
- виявляти творчість у мистецькій, ігровій, навчальній і практичній діяльності;
- дотримуватися правил класної та шкільної спільноти;
- усвідомлювати себе частиною родини, школи, громади, України.

Вимоги до осіб, які можуть розпочати навчання за програмою

Початкова освіта здобувається, як правило, з шести років.

Діти, яким на 1 вересня поточного навчального року виповнилося сім років, повинні розпочати здобуття початкової освіти цього ж навчального року.

Діти, яким на 1 вересня поточного навчального року не виповнилося шести років, можуть розпочати здобуття початкової освіти за бажанням батьків або осіб, які їх замінюють, якщо їм виповниться шість років до 1 грудня поточного року.

Особи з особливими освітніми потребами можуть розпочинати здобуття початкової освіти з іншого віку відповідно до індивідуальних потреб, висновків фахівців та чинного законодавства.

Внутрішнє забезпечення якості освіти в 1–2 класах

Внутрішнє забезпечення якості освіти в 1–2 класах здійснюється через:

- спостереження за адаптацією здобувачів освіти до шкільного навчання;
- аналіз динаміки індивідуального поступу дітей;
- формувальне оцінювання результатів навчання;
- вивчення рівня сформованості ключових компетентностей;
- аналіз освітнього середовища класу;
- педагогічне спостереження за навчальною, ігровою, комунікативною та творчою діяльністю дітей;
- співпрацю вчителя з батьками;
- психолого-педагогічний супровід першокласників;
- аналіз результатів навчання наприкінці адаптаційного періоду;
- коригування освітнього процесу відповідно до потреб здобувачів освіти.

Особлива увага приділяється створенню безпечного, психологічно комфортного, інклюзивного та мотивувального освітнього середовища, у якому кожна дитина має можливість навчатися у власному темпі, розкривати здібності, відчувати підтримку та успіх.

Загальний обсяг навчального навантаження для учнів 1–2-х класів Сливківської гімназії складає 1590 годин/навчальний рік:

- для 1-х класів – 805 годин/навчальний рік,
- для 2-х класів – 875 годин/навчальний рік;

Навчальний план для 1–2 класів (п. 6.4 Розділу VI) конкретизує організацію освітнього процесу, визначає загальний обсяг навчального навантаження, розподіл годин між навчальними предметами, інтегрованими курсами та освітніми галузями.

2.4. Освітня програма для 3–4 класів

Пояснювальна записка

Освітня програма для 3–4 класів закладу загальної середньої освіти розроблена на основі Типової освітньої програми початкової освіти, розробленої

під керівництвом **О. Я. Савченко**, відповідно до Державного стандарту початкової освіти.

Програма визначає рекомендовані підходи до планування й організації освітнього процесу в 3–4 класах, забезпечує єдиний комплекс освітніх компонентів, спрямованих на досягнення здобувачами освіти обов'язкових результатів навчання, формування ключових компетентностей, розвиток наскрізних умінь, поглиблення знань і навичок, здобутих у першому, адаптаційно-ігровому циклі початкової освіти.

3–4 класи становлять основний цикл початкової освіти, у межах якого продовжується формування навчальної самостійності здобувачів освіти, відповідальності за результати власної діяльності, уміння працювати з інформацією, застосовувати набуті знання у практичних життєвих ситуаціях, співпрацювати з іншими, висловлювати власну думку, досліджувати, аналізувати, робити висновки.

Освітня програма визначає:

- загальний обсяг навчального навантаження та очікувані результати навчання здобувачів освіти;
- перелік і пропонований зміст освітніх галузей, укладений за змістовими лініями;
- орієнтовну тривалість і можливі взаємозв'язки освітніх галузей, навчальних предметів, інтегрованих курсів та їх логічну послідовність;
- рекомендовані форми організації освітнього процесу;
- інструменти формувального та підсумкового оцінювання;
- вимоги до осіб, які можуть навчатися за цією програмою.

Освітня програма закладу освіти, сформована на основі Типової освітньої програми, схвалюється педагогічною радою закладу освіти та затверджується керівником закладу. Обов'язковим компонентом Освітньої програми є навчальний план, який конкретизує організацію освітнього процесу.

Мета освітньої програми для 3–4 класів:

забезпечення подальшого розвитку особистості дитини, поглиблення знань, умінь і навичок, сформованих у першому циклі початкової освіти, формування ключових компетентностей, наскрізних умінь, ціннісних ставлень, навчальної самостійності та готовності до переходу на наступний рівень освіти — базову середню освіту.

Програма спрямована на розвиток у здобувачів освіти здатності навчатися, критично мислити, спілкуватися державною та іноземною мовами, застосовувати математичні знання, досліджувати навколишній світ, безпечно

користуватися цифровими технологіями, дбати про здоров’я, співпрацювати з іншими, виявляти творчість, громадянську відповідальність і любов до України.

Основними завданнями освітньої програми для 3–4 класів є:

- поглиблення знань і навичок, отриманих здобувачами освіти в адаптаційно-ігровому циклі;
- розвиток мовленнєвої, читацької, математичної, природничої, цифрової, соціальної, громадянської, мистецької та фізкультурної компетентностей;
- формування вміння самостійно здобувати знання, працювати з інформацією, аналізувати, порівнювати, узагальнювати;
- розвиток навчальної мотивації, відповідальності, організованості та самоконтролю;
- формування навичок співпраці, комунікації, взаємодопомоги, толерантності;
- поглиблення уявлень про природу, суспільство, людину, Україну, рідний край;
- розвиток дослідницьких, творчих, практичних і проєктних умінь;
- формування культури здорового та безпечного способу життя;
- забезпечення індивідуального поступу кожного здобувача освіти;
- підготовка учнів до навчання в базовій школі.

Загальний обсяг навчального навантаження для учнів 3–4-х класів – 1750 годин/навчальний рік

- 3 клас - 875 годин/навчальний рік.
- 4 клас - 875 годин/навчальний рік

Орієнтовна тривалість і можливі взаємозв’язки освітніх галузей, предметів, дисциплін визначено у типовому навчальному плані, що пропонує інтегровано-предметний підхід до організації освітнього процесу).

Логічна послідовність вивчення предметів розкривається у відповідних навчальних програмах.

Перелік та пропонований зміст освітніх галузей. Освітню програму укладено за такими освітніми галузями:

- ✓ **Мовно-літературна освітня галузь**, зокрема українська мова та література, іншомовна освіта;
- ✓ **Математична освітня галузь**;
- ✓ **Природнича освітня галузь**;
- ✓ **Технологічна освітня галузь**;

- ✓ **Інформатична освітня галузь**;
- ✓ **Соціальна і здоров’язбережувальна освітня галузь**;
- ✓ **Громадянська та історична освітня галузь**;
- ✓ **Мистецька освітня галузь**;
- ✓ **Фізкультурна освітня галузь**.

Зміст освітніх галузей реалізується через окремі навчальні предмети та інтегровані курси.

Мовно-літературна освітня галузь

Мовно-літературна освітня галузь у 3–4 класах спрямована на розвиток вільного володіння державною мовою, удосконалення усного й писемного мовлення, формування читацької компетентності, культури спілкування, уміння працювати з текстами різних видів.

Здобувачі освіти вдосконалюють уміння слухати й розуміти усне мовлення, будувати власні висловлювання, брати участь у діалозі, ставити запитання, аргументувати думку, переказувати, створювати короткі письмові тексти, дотримуватися норм української літературної мови.

Особлива увага приділяється розвитку читацьких умінь: усвідомленому, правильному, виразному читанню, розумінню змісту художніх, науково-популярних, інформаційних текстів, визначенню головної думки, характеристики персонажів, висловленню власного ставлення до прочитаного.

Іншомовна освіта спрямована на розвиток початкової іншомовної комунікативної компетентності. Здобувачі освіти вчаться розуміти прості висловлювання іноземною мовою, використовувати мовленнєві зразки у типових життєвих ситуаціях, читати й писати прості слова, словосполучення, речення, виявляти інтерес до культури інших народів.

Математична освітня галузь

Математична освітня галузь у 3–4 класах спрямована на поглиблення математичних знань і навичок, розвиток логічного, критичного та просторового мислення, формування вміння застосовувати математичні знання у практичних ситуаціях.

Здобувачі освіти розширюють уявлення про числа, арифметичні дії, величини, геометричні фігури, математичні залежності, способи розв’язування задач. Вони вчаться аналізувати умову задачі, добирати спосіб розв’язання, виконувати обчислення, перевіряти правильність результату, пояснювати власні міркування.

Математична компетентність формується не лише на уроках математики, а й через інтеграцію з іншими освітніми галузями, зокрема під час дослідницьких, практичних і проєктних завдань.

Природнича освітня галузь

Її зміст спрямований на формування природничої компетентності, дослідницьких умінь, екологічної свідомості, розуміння взаємозв'язків у природі.

Здобувачі освіти поглиблюють знання про живу й неживу природу, явища природи, організм людини, рослинний і тваринний світ, природні ресурси, рідний край, Землю як планету. Вони вчаться спостерігати, досліджувати, проводити прості досліди, фіксувати результати, робити висновки, дбайливо ставитися до довкілля.

Природнича галузь сприяє розвитку допитливості, уміння бачити проблему, ставити запитання, шукати відповіді, діяти відповідально щодо природи.

Технологічна освітня галузь

Технологічна освітня галузь спрямована на розвиток практичних умінь, творчості, технічного мислення, здатності планувати й організовувати власну діяльність.

Зміст галузі сприяє розвитку охайності, наполегливості, відповідальності, уміння працювати за інструкцією, планом, зразком або власним задумом. Учні вчаться добирати матеріали й інструменти, оцінювати результати своєї роботи, презентувати створені вироби.

Інформатична освітня галузь

Інформатична освітня галузь у 3–4 класах реалізується через навчальний предмет **«Інформатика»**. Вона спрямована на формування початкової цифрової компетентності, алгоритмічного мислення, інформаційної культури та навичок безпечної роботи з цифровими пристроями.

Здобувачі освіти вчаться працювати з інформацією, створювати прості інформаційні продукти, виконувати алгоритми, використовувати цифрові інструменти для навчання, спілкування, творчості та розв'язування навчальних завдань.

Особлива увага приділяється правилам безпечної поведінки в цифровому середовищі, дотриманню етичних норм комунікації, захисту персональних даних, відповідальному використанню інформації.

Соціальна і здоров'язбережувальна освітня галузь

Соціальна і здоров'язбережувальна освітня галузь спрямована на формування навичок здорового способу життя, безпечної поведінки, емоційної грамотності, відповідального ставлення до себе та інших людей.

Зміст галузі сприяє формуванню вміння розпізнавати небезпечні ситуації, приймати безпечні рішення, звертатися по допомогу, підтримувати доброзичливі стосунки, керувати власними емоціями, поважати себе й інших.

Громадянська та історична освітня галузь

Громадянська та історична освітня галузь спрямована на формування громадянської компетентності, національної свідомості, поваги до прав людини, державної мови, культури, традицій українського народу.

Здобувачі освіти поглиблюють уявлення про родину, школу, громаду, рідний край, Україну, державні символи, історичну пам’ять, видатних українців, важливі події минулого й сучасності.

У процесі навчання формуються такі якості, як відповідальність, повага, справедливість, доброзичливість, готовність до співпраці, активна участь у житті класу, школи, громади. Здобувачі освіти вчаться дотримуватися правил співжиття, поважати права й гідність інших людей, приймати рішення в інтересах спільноти.

Мистецька освітня галузь

Мистецька освітня галузь реалізується через інтегрований курс **«Мистецтво»**, який поєднує музичну та образотворчу складові. Її зміст спрямований на розвиток творчих здібностей, естетичного сприйняття, емоційної чутливості, художньо-образного мислення.

Здобувачі освіти сприймають твори мистецтва, висловлюють власні враження, співають, слухають музику, виконують ритмічні рухи, створюють малюнки, аплікації, композиції, декоративні вироби, беруть участь у колективній творчій діяльності.

Мистецька галузь сприяє самовираженню дитини, розвитку фантазії, емоційної сфери, культури сприймання краси в мистецтві й навколишньому світі.

Фізкультурна освітня галузь

Фізкультурна освітня галузь спрямована на зміцнення здоров’я здобувачів освіти, розвиток фізичних якостей, рухових умінь, формування інтересу до фізичної культури, активного та здорового способу життя.

У 3–4 класах фізична культура реалізується через рухливі ігри, фізичні вправи, естафети, елементи спортивних ігор, вправи для розвитку сили, спритності, координації, витривалості, гнучкості.

Здобувачі освіти вчаться дотримуватися правил безпеки під час фізичних вправ, співпрацювати в команді, чесно змагатися, підтримувати однокласників, оцінювати власні фізичні можливості.

Години фізичної культури не враховуються під час визначення гранично допустимого навчального навантаження здобувачів освіти.

Очікувані результати навчання здобувачів освіти 3–4 класів визначаються відповідно до Державного стандарту початкової освіти та Типової освітньої програми, розробленої під керівництвом **О. Я. Савченко**

У результаті навчання здобувачі освіти мають:

- вільніше й усвідомленіше користуватися державною мовою в усному та писемному мовленні;
- читати, розуміти, аналізувати й інтерпретувати тексти різних видів;
- створювати власні усні й письмові висловлювання;
- застосовувати математичні знання для розв’язування навчальних і життєвих задач;
- спостерігати, досліджувати, порівнювати, узагальнювати природні та суспільні явища;
- користуватися цифровими пристроями й інформацією безпечно та відповідально;
- дотримуватися правил здорового способу життя й безпечної поведінки;
- виявляти громадянську відповідальність, повагу до України, державної мови, культури й традицій;
- співпрацювати з іншими, працювати в команді, брати участь у спільній діяльності;
- виявляти творчість у мистецькій, навчальній, практичній і проєктній діяльності;
- планувати власну роботу, оцінювати результати, здійснювати самооцінювання;
- демонструвати готовність до подальшого навчання на рівні базової середньої освіти.

Форми організації освітнього процесу. Очікувані результати навчання, окреслені в межах кожної галузі, досяжні, якщо використовувати інтерактивні форми – кооперативне навчання, дослідницькі, інформаційні, мистецькі проєкти; сюжетно-рольові ігри, ситуаційні вправи, екскурсії, дитяче волонтерство тощо.

Внутрішнє забезпечення якості освіти в 3–4 класах

Внутрішнє забезпечення якості освіти у 3–4 класах здійснюється через системне спостереження, аналіз, оцінювання та коригування освітнього процесу.

Основними інструментами внутрішнього забезпечення якості освіти є:

- моніторинг навчальних досягнень здобувачів освіти;
- аналіз сформованості ключових компетентностей;
- педагогічне спостереження за навчальною діяльністю учнів;
- аналіз результатів формувального та підсумкового оцінювання;
- вивчення індивідуального поступу кожної дитини;
- аналіз учнівських робіт, зошитів, портфоліо;

- спостереження за участю учнів у проєктній, дослідницькій, творчій та груповій діяльності;
- вивчення стану викладання навчальних предметів;
- аналіз календарно-тематичного планування;
- співпраця педагогічних працівників із батьками;
- психолого-педагогічний супровід здобувачів освіти;
- коригування освітнього процесу відповідно до результатів спостережень і моніторингів.

Особлива увага приділяється створенню безпечного, інклюзивного, психологічно комфортного освітнього середовища, у якому кожен здобувач освіти має можливість розвиватися відповідно до власних здібностей, освітніх потреб і темпу навчання.

Вимоги до осіб, які навчаються за програмою

До навчання за освітньою програмою другого циклу початкової освіти допускаються здобувачі освіти, які завершили навчання в 1–2 класах і продовжують здобуття початкової освіти у 3–4 класах.

Початкова освіта здобувається, як правило, з шести років. Особи з особливими освітніми потребами можуть здобувати початкову освіту з урахуванням індивідуальних потреб, рекомендацій фахівців, висновків інклюзивно-ресурсного центру та відповідно до чинного законодавства.

Для здобувачів освіти з особливими освітніми потребами освітня програма може містити корекційно-розвитковий складник, адаптацію або модифікацію змісту навчання, індивідуальну програму розвитку, психолого-педагогічний супровід.

Навчальний план для 3–4 класів

Навчальний план для 3–4 класів конкретизує організацію освітнього процесу та визначає розподіл навчального часу між освітніми галузями, навчальними предметами й інтегрованими курсами.

У 3–4 класах навчальним планом передбачено вивчення української мови, іноземної мови, математики, ЯДС, інформатики, мистецтва та фізичної культури. Згідно з навчальним планом закладу освіти на 2026/2027 навчальний рік, у 3–4 класах на українську мову та читання відведено по 7 годин на тиждень, на іноземну мову — по 3 години, на математику — по 5 годин, на «Я досліджую світ» — 3 години, на інформатику — по 1 годині, на мистецтво — по 2 години, на фізичну культуру — по 3 години на тиждень, дизайн і технології – 1 год., курс за вибором «Основи християнської етики» – 1 год.

Навчальні плани зорієнтовані на роботу за 5-денним навчальним тижнем.

РОЗДІЛ ІІІ

ОСВІТНЯ ПРОГРАМА БАЗОВОЇ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ НУШ

(5–9 КЛАСИ)

3.1. Загальні положення

Для реалізації мети базової середньої освіти, а також належної організації освітнього процесу Сливківської гімназії, на основі Державного стандарту базової середньої освіти розроблено освітню програму на 2026/2027 навчальний рік для 5–6 класів (адаптаційний цикл базової середньої освіти) та 7–9 класів (цикл базового предметного навчання базової середньої освіти). Освітня програма для базової середньої освіти НУШ (5–9 класи) (далі - освітня програма) розроблена на виконання законів України «Про освіту», «Про повну загальну середню освіту», відповідно до Державного стандарту базової середньої освіти (далі – Державний стандарт), затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 30 вересня 2020 р. № 898, зі змінами, затвердженими постановою Кабінету Міністрів України від 30 серпня 2022 року № 972, згідно з Типовою освітньою програмою для 5–9 класів закладів загальної середньої освіти, затвердженої наказом Міністерства освіти і науки України від 19.02.2021 № 235 зі змінами, у редакції наказу Міністерства освіти і науки України від 17.08.2026 № 1430 «Про внесення змін до типової освітньої програми для 5–9 класів закладів загальної середньої освіти», Положення про інституційну форму здобуття загальної середньої освіти, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України 23 квітня 2019 року №536, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 22 травня 2019р. за №547/33518.

Освітня програма Сливківської гімназії, розроблена на основі Типової освітньої програми, відповідно до частини третьої статті 11 Закону України «Про повну загальну середню освіту» відповідає струвтурі Типової освітньої программ та визначеним нею вимогам до осіб, які можуть розпочати навчання за освітньою програмою закладу освіти;

визначає (в обсязі не меншому, ніж встановлено Типовою освітньою програмою) загальний обсяг навчального навантаження на адаптаційному циклі та циклі базового предметного навчання (в годинах), його розподіл між освітніми галузями за роками навчання;

містити навчальний план, що грунтується на одному з варіантів типових навчальних планів Типової освітньої програми;

містити перелік модельних навчальних програм, які використовує Сливківська гімназія в освітньому процесі, та/або навчальних програм, затверджених педагогіяною радою, що містять опис результатів учнівства з

навчальних предметів, інтегрованііх курсів в обсязі не меншому, ніж установлено відповідними модельними навчалыиімм програмами;

містити опис форм організації освітнього процесу та інструментарію оцінювання.

Освітня програма визначає єдиний комплекс освітніх компонентів, спрямованих на досягнення здобувачами освіти обов'язкових результатів навчання, визначених Державним стандартом базової середньої освіти, формування ключових компетентностей, розвиток наскрізних умінь, соціалізацію, громадянську активність, відповідальне ставлення до себе, інших людей, суспільства, навколишнього природного середовища, національних і культурних цінностей українського народу

Освітня програма окреслює обов'язкові та рекомендовані підходи до розроблення та використання Сливківської гімназії в освітній діяльності освітніх програм на кожному циклі (адаптаційний цикл та цикл базового предметного навчання) базової середньої освіти. Освітня програма для 5–9-х класів, що реалізується в Сливківській гімназії, спрямована на:

- формування в учнів сучасної наукової картини світу;
- виховання працьовитості, любові до природи;
- розвиток в учнів національної самосвідомості;
- формування людини та громадянина, які прагнуть до вдосконалення та перетворення суспільства;
- інтеграцію особистості в систему світової та національної культури;
- рішення задач, формування загальної культури особистості, адаптації особистості до життя в суспільстві;
- виховання громадянськості, поваги до прав і свобод людини, поваги до культурних традицій та особливостей інших народів в умовах багатонаціональної держави;
- створення основи для усвідомленого відповідального вибору та наступного освоєння професійних освітніх програм;
- формування потреби учнів до самоосвіти, саморозвитку, самовдосконалення тощо.

3.2. Мета та завдання освітньої програми базової середньої освіти

Метою освітньої програми для 5–9 класів є: забезпечення якісної базової середньої освіти, розвиток природних здібностей, інтересів і обдарувань здобувачів освіти, формування компетентностей, необхідних для їхньої соціалізації, громадянської активності, свідомого вибору подальшої освітньої траєкторії, самореалізації, продовження навчання на рівні профільної середньої освіти або здобуття професії.

Освітня програма спрямована на формування особистості, яка вільно володіє державною мовою, здатна спілкуватися іноземною мовою, застосовувати математичні, природничі, цифрові, соціальні, громадянські, культурні та підприємницькі вміння, дотримується принципів академічної доброчесності, відповідально діє в суспільстві, береже власне здоров'я, поважає права людини, державну мову, історію, культуру та традиції України.

Основними завданнями Освітньої програми є::забезпечення наступності між початковою та базовою середньою освітою; створення умов для адаптації здобувачів освіти 5 класу до навчання в базовій школі; формування ключових компетентностей і наскрізних умінь; розвиток критичного, логічного, творчого й системного мислення; формування вміння працювати з інформацією, аналізувати, узагальнювати, робити висновки та застосовувати знання у практичних ситуаціях.

Програма передбачає розвиток комунікативних умінь, культури мовлення, читацької компетентності, математичної грамотності, природничо-наукового світогляду, цифрової компетентності, соціальної відповідальності, громадянської активності, підприємливості, фінансової грамотності, екологічної культури, мистецького самовираження та фізичного розвитку здобувачів освіти.

Важливим завданням Освітньої програми є подолання освітніх втрат, організація індивідуальної підтримки здобувачів освіти, розвиток їхніх здібностей та інтересів, формування навичок самостійного навчання, самооцінювання, відповідальності за власний освітній поступ.

3.3. Зміст освітньої програми ІІ ступеня

Зміст освітньої програми ІІ ступеня ґрунтується на компетентнісному підході до навчання і передбачає активне конструювання знань та формування умінь, уявлень здобувачів освіти через досвід практичної діяльності, що забезпечує формування в учнів 5–9-х класів ключових компетентностей, зазначених у статті 12 Закону України «Про освіту», а саме:

Перелік і зміст ключових компетентностей, що формуються під час здобуття базової середньої освіти, визначено Державним стандартом базової середньої освіти, затвердженим постановою Кабінету Міністрів України від 30.09.2020 № 898 (зі змінами). Офіційний текст: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/898-2020-%D0%BF#Text

Необхідною умовою формування компетентностей є діяльнісна спрямованість навчання, яка передбачає постійне включення учнів до різних видів активної навчальнопізнавальної діяльності, а також практична його спрямованість. З урахуванням поетапного переходу закладу на здійснення діяльності за новим Державним стандартом, освітня програма 5–9-х класів розроблена на основі Типової освітньої програми для 5–9 класів закладів загальної середньої освіти (наказ МОН від 19.02.2021 №235) (зі змінами від 09.08.2024 № 1120 «Про внесення змін до типової освітньої програми для 5–9 класів закладів загальної середньої освіти»).

3.4. Вимоги до осіб, які можуть розпочинати навчання за освітньою програмою

Визначаючи вимоги до осіб, які можуть розпочати навчання за освітньої програмою, заклад керується чинними нормативними документами у сфері освіти.

Навчання за освітньою програмою базової середньої освіти можуть розпочинати учні й учениці, які на момент зарахування (переведення) до закладу загальної середньої освіти, що забезпечує здобуття відповідного рівня повної загальної середньої освіти, досягли результатів навчання, визначених у Державному стандарті початкової освіти, що підтверджено відповідним документом (свідоцтвом досягнень, свідоцтвом про початкову освіту).

Навчання за освітньою програмою базової середньої освіти можуть розпочати учні й учениці, які внаслідок повномасштабного вторгнення на територію України перебували за кордоном та/або на тимчасово окупованій території України, та на момент зарахування (переведення) до 5–9 класів закладу освіти не мають документа(ів), що підтверджує завершення здобуття освіти на попередньому рівні (у попередньому класі), після проходження ними процедури визнання результатів навчання, визначеної Порядком визнання на рівнях повної загальної середньої освіти результатів навчання, здобутих шляхом формальної та/або неформальної освіти у суб’єктів освітньої діяльності, розміщених за кордоном, затвердженим постановою Кабінету Міністрів України від 23 червня 2025 року № 734, та/або Порядком визнання на рівнях повної загальної середньої освіти результатів навчання осіб, які проживали на тимчасово окупованій території України, затвердженим наказом Міністерства освіти і науки України від 23 лютого 2026 року № 338, зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 13 квітня 2026 року за № 496/45890. З метою забезпечення доступу до освіти та її безперервності, оцінювання і визнання результатів навчання таких учнів та учениць пропонується здійснювати відповідно до Методичних рекомендацій щодо окремих питань здобуття освіти в закладах загальної середньої освіти в

умовах воєнного стану в Україні, затверджених наказом Міністерства освіти і науки України 15 травня 2023 року № 563 (у редакції наказу Міністерства освіти і науки України 20 серпня 2025 року № 1162).

Визнання результатів навчання здобувачів освіти із числа внутрішньо переміщених осіб може бути здійснено на основі довідки або іншого документа, виданого закладом освіти, у якому дитина здобувала освіту за місцем тимчасового перебування.

Особи з особливими освітніми потребами можуть розпочинати здобуття базової середньої освіти за інших умов.

3.5. Загальний обсяг навчального навантаження

Загальний обсяг навчального навантаження для здобувачів освіти 5–6 класів (адаптаційний цикл базової середньої освіти) та 7–9 класів (цикл базового предметного навчання базової середньої освіти) закладу сформовано відповідно до Додатку 1 для закладів з навчанням українською мовою Типової освітньої програми для 5–9 класів закладів загальної середньої освіти, затвердженої наказом Міністерства освіти і науки України від 19.02.2021 № 235 зі змінами, у редакції наказу Міністерства освіти і науки України від 17.08.2026 № 1430 «Про внесення змін до типової освітньої програми для 5–9 класів закладів загальної середньої освіти».

Розподіл навчального навантаження здійснено за освітніми галузями та роками навчання. Мінімальну й максимальну кількість навчальних годин за освітніми галузями й роками навчання визначено відповідно до базових навчальних планів базової середньої освіти (додаток 23 Державного стандарту).

Керуючись показниками загальної кількості навчального навантаження, визначеними в Додатку 1 за галузями, Сливківська гімназія визначає обсяг фактичного річного навантаження для 5–9 класів

Загальний обсяг навчального навантаження для 5–9-х класів Сливківської гімназії

Таблиця 1

Згідно з Додатком 1

Освітня галузь / компонент	Навантаження	5 клас	6 клас	7 клас	8 клас	9 клас
Мовно-літературна	на тиждень	13	13	12	12	11
Мовно-літературна	на рік (35 тиж.)	455	455	420	420	385
Громадянська та історична	на тиждень	1	2	1,5	2,5	4
Громадянська та історична	на рік (35 тиж.)	35	70	52,5	87,5	140

Мистецька	на тиждень	1,5	1,5	2	1	1
Мистецька	на рік (35 тиж.)	52,5	52,5	70	35	35
Математична	на тиждень	5	4	4	4	4
Математична	на рік (35 тиж.)	175	140	140	140	140
Природнича	на тиждень	2	4	7,5	8,5	8,5
Природнича	на рік (35 тиж.)	70	140	262,5	297,5	297,5
Технологічна	на тиждень	2	2	1	1	1
Технологічна	на рік (35 тиж.)	70	70	35	35	35
Інформатична	на тиждень	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5
Інформатична	на рік (35 тиж.)	52,5	52,5	52,5	52,5	52,5
Соціальна та здоров'язбережувальна	на тиждень	2	2	1,5	2,5	2
Соціальна та здоров'язбережувальна	на рік (35 тиж.)	70	70	52,5	87,5	70
Фізична культура	на тиждень	3	3	3	3	3
Фізична культура	на рік (35 тиж.)	105	105	105	105	105
Міжгалузеві / вибіркові курси	на тиждень	0	1	1	0	0
Міжгалузеві / вибіркові курси	на рік (35 тиж.)	0	35	35	0	0
РАЗОМ	**на тиждень**	31	34	35	36	36
РАЗОМ	**на рік (35 тиж.)**	1085	1190	1225	1260	1260
Гранично допустиме	на тиждень	28	31	32	33	33

Розподіл годин між освітніми галузями здійснено відповідно до навчального плану закладу з урахуванням установлених Типовою освітньою програмою меж навчального навантаження.

***** Години, передбачені для фізичної культури, не враховуються під час визначення гранично допустимого навчального навантаження учнів.**

****** Сума годин на вивчення всіх освітніх галузей не повинна перевищувати загальної кількості годин, визначеної цим навчальним планом.**

Детальний розподіл навчального навантаження на тиждень окреслено у навчальному плані для учнів 5–6-х, 7–9-х класів (таблиця 1)

Навчальний план дає цілісне уявлення про зміст і структуру кожного рівня освіти, встановлює погодинне співвідношення між окремими предметами за роками навчання, визначає гранично допустиме тижневе навантаження здобувачів освіти, передбачає реалізацію освітніх галузей Державного стандарту через окремі предмети та охоплює інваріантну і варіативну складову.

Розподіл навчального навантаження конкретизується у навчальних планах закладу для 5–9 класів. Кількість годин на вивчення освітніх галузей визначається в межах мінімального та максимального навчального

навантаження, установленого Типовою освітньою програмою, з дотриманням гранично допустимого тижневого навчального навантаження здобувачів освіти.

Години навчального навантаження для перерозподілу між освітніми компонентами використовуються закладом освіти з урахуванням освітніх потреб учнів, кадрового та навчально-методичного забезпечення, особливостей організації освітнього процесу та рішень педагогічної ради, зокрема на:

- збільшення кількості годин на вивчення навчальних предметів та інтегрованих курсів у межах максимального навчального навантаження відповідної освітньої галузі;
- запровадження курсів за вибором, факультативів та інших освітніх компонентів, передбачених освітньою програмою закладу;
- проведення індивідуальних консультацій та групових занять, організацію заходів із подолання освітніх втрат і реалізацію індивідуальної освітньої траєкторії здобувачів освіти.

Розподіл годин навчального навантаження здійснюється з обов’язковим дотриманням установлених Типовою освітньою програмою мінімальних показників за освітніми галузями та гранично допустимого навчального навантаження. Години фізичної культури не враховуються під час визначення гранично допустимого навчального навантаження учнів.

Збереження здоров’я дітей належить до пріоритетних завдань закладу. Формування навичок здорового способу життя та безпечної поведінки здійснюється як у межах освітніх компонентів соціальної і здоров’язбережувальної та фізкультурної освітніх галузей, так і наскрізно в змісті інших навчальних предметів та інтегрованих курсів.

Змістове наповнення предмета «Фізична культура» заклад освіти формує самостійно з варіативних модулів відповідно до статево-вікових особливостей учнів, їх інтересів, матеріальнотехнічної бази навчального закладу, кадрового забезпечення, регіональних та народних традицій.

Сума годин на вивчення всіх освітніх галузей у навчальному плані Сливківської гімназії не перевищує загальнорічної кількості навчальних годин, що фінансуються з бюджету (без урахування поділу на групи), визначеної типовими навчальними планами, з дотриманням вимог гранично допустимого річного навчального навантаження учнів.

Гранична наповнюваність класів, тривалість навчальних занять і режим освітнього процесу визначаються відповідно до законодавства у сфері повної

загальної середньої освіти та Санітарного регламенту для закладів загальної середньої освіти.

Поділ класів на групи при вивченні окремих предметів здійснюється відповідно до Додатку до наказу Міністерства освіти і науки України 20 лютого 2002 року № 128 (у редакції наказу Міністерства освіти і науки України від 03 червня 2025 року № 808 “Порядок поділу класів на групи під час вивчення окремих навчальних предметів (інтегрованих курсів) у державних, комунальних закладах загальної середньої освіти”

Клас може ділитися на групи під час проведення практичних занять з використанням комп’ютерів за умови не менше 8 учнів у групі.

3.6. Реалізація освітніх галузей у 5–6 класах

(АДАПТАЦІЙНИЙ ЦИКЛ БАЗОВОЇ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ)

Освітній процес у 5–6 класах закладу освіти організовується відповідно до Державного стандарту базової середньої освіти, Типової освітньої програми для 5–9 класів закладів загальної середньої освіти та навчального плану закладу освіти.

5–6 класи становлять **адаптаційний цикл базової середньої освіти**, метою якого є забезпечення наступності між початковою та базовою середньою освітою, адаптація здобувачів освіти до нових умов навчання, поступове ускладнення змісту освіти, розвиток ключових компетентностей і наскрізних умінь, формування самостійності, відповідальності та готовності до подальшого предметного навчання.

Реалізація освітніх галузей здійснюється через навчальні предмети, інтегровані курси та, за рішенням закладу освіти, вибіркові освітні компоненти. Типова освітня програма передбачає можливість поєднання окремих навчальних предметів та інтегрованих курсів, а конкретний вибір здійснює заклад освіти з урахуванням освітніх потреб здобувачів освіти.

1. Мовно-літературна освітня галузь

Мовно-літературна освітня галузь у 5–6 класах реалізується через вивчення:

- **української мови**;
- **української літератури**;
- **іноземної мови**;
- **зарубіжної літератури**.

Зміст навчання спрямовується на розвиток комунікативної компетентності здобувачів освіти, формування здатності усно й письмово висловлювати власні

думки, аргументувати позицію, сприймати, аналізувати та інтерпретувати усні й письмові тексти, розвивати читацьку грамотність, критичне мислення та культуру мовлення.

Особлива увага приділяється розвитку навичок ефективної комунікації, роботі з різними видами інформації, формуванню читацького досвіду, творчому самовираженню та використанню мови в реальних життєвих ситуаціях.

2. Математична освітня галузь

Математична освітня галузь у 5–6 класах реалізується через навчальний предмет **«Математика»**.

Зміст навчання спрямовується на формування математичної компетентності, розвиток логічного, алгоритмічного та критичного мислення, уміння застосовувати математичні знання для розв’язування навчальних і життєвих проблем.

Особлива увага приділяється формуванню вміння аналізувати умову задачі, обирати спосіб її розв’язання, обґрунтовувати отриманий результат, працювати з даними, величинами, математичними моделями та використовувати цифрові інструменти.

3. Природнича освітня галузь

Природнича освітня галузь у 5–6 класах реалізується через **інтегрований курс природничої освітньої галузі «Пізнаємо природу»**.

Типова освітня програма передбачає, що в 5–6 класах інтегрований курс природничої освітньої галузі може реалізовуватися за однією з рекомендованих модельних навчальних програм, зокрема **«Пізнаємо природу», «Довкілля», «Природничі науки»** тощо.

У закладі освіти обрано інтегрований курс **«Пізнаємо природу»**, спрямований на формування цілісного уявлення про природу, розвиток дослідницьких умінь, уміння спостерігати, ставити запитання, висувати припущення, проводити прості дослідження, аналізувати результати та робити висновки.

4. Соціальна і здоров’язбережувальна освітня галузь

Соціальна і здоров’язбережувальна освітня галузь у 5–6 класах реалізується через:

- інтегрований курс **«Здоров’я, безпека та добробут»**;
- навчальний предмет / курс морально-етичного спрямування **«Етика»**.

Інтегрований курс «Здоров’я, безпека та добробут» спрямований на формування в здобувачів освіти відповідального ставлення до власного здоров’я, безпеки та добробуту, розвиток навичок безпечної поведінки, самозбереження, емоційної саморегуляції, конструктивної взаємодії з іншими та відповідального прийняття рішень.

Зміст курсу охоплює питання особистої та суспільної безпеки, здорового способу життя, психічного та емоційного благополуччя, безпечної поведінки в освітньому та цифровому середовищі, запобігання ризикам і надзвичайним ситуаціям.

«Етика» забезпечує морально-ціннісний складник освіти, сприяє формуванню культури взаємин, поваги до людської гідності, відповідальності за власні вчинки, здатності робити моральний вибір і конструктивно взаємодіяти з іншими.

5. Громадянська та історична освітня галузь

Громадянська та історична освітня галузь у 5–6 класах реалізується через:

- у **5 класі** — інтегрований курс **«Вступ до історії України та громадянської освіти»**;
- у **6 класі** — інтегрований курс **«Історія України. Всесвітня історія»**.

Зміст галузі спрямовується на формування громадянської компетентності, усвідомлення належності до українського суспільства, розуміння історичного розвитку України та світу, поваги до прав людини, демократичних цінностей, культурного розмаїття та відповідального ставлення до суспільного життя.

У 5 класі особлива увага приділяється формуванню первинних уявлень про історичний час, простір, джерела інформації, історію рідного краю, України та громадянське життя.

У 6 класі забезпечується систематизація та поглиблення історичних знань, формування вмінь працювати з історичними джерелами, визначати причинно-наслідкові зв’язки, порівнювати історичні події та явища, формулювати власні судження.

6. Інформатична освітня галузь

Інформатична освітня галузь у 5–6 класах реалізується через навчальний предмет **«Інформатика»**.

Основними завданнями є формування цифрової компетентності, розвиток уміння безпечно та відповідально працювати з інформацією, використовувати

цифрові пристрої й сервіси, створювати та опрацьовувати цифровий контент, працювати з даними, алгоритмами та інформаційними моделями.

Особлива увага приділяється **цифровій безпеці, інформаційній грамотності, критичному оцінюванню інформації, відповідальному використанню цифрових технологій та академічній доброчесності в цифровому середовищі**.

7. Технологічна освітня галузь

Технологічна освітня галузь у 5–6 класах реалізується через навчальний предмет **«Технології»**.

Навчання спрямовується на розвиток творчого й технічного мислення, формування проєктно-технологічної компетентності, уміння планувати та виконувати практичну діяльність, добирати матеріали й технології, створювати вироби та оцінювати результати власної діяльності.

Важливе місце посідає проєктна діяльність, у межах якої здобувачі освіти вчаться визначати проблему, планувати послідовність дій, працювати індивідуально та в команді, презентувати результат і здійснювати самооцінювання.

8. Мистецька освітня галузь

Мистецька освітня галузь у 5–6 класах реалізується через **інтегрований курс «Мистецтво»**.

Зміст курсу спрямовується на розвиток емоційно-ціннісного ставлення до мистецтва, творчих здібностей, художнього мислення та здатності сприймати, аналізувати й інтерпретувати твори мистецтва.

Інтегрований підхід забезпечує взаємозв’язок різних видів мистецької діяльності, розвиток творчого самовираження, формування культурної компетентності та усвідомлення значення мистецтва в житті людини і суспільства.

9. Фізкультурна освітня галузь

Фізкультурна освітня галузь у 5–6 класах реалізується через навчальний предмет **«Фізична культура»**.

Основними завданнями є формування фізкультурно-оздоровчої компетентності, розвиток рухових якостей, підтримання фізичного та психічного здоров’я, формування навичок здорового способу життя, самоконтролю та безпечної рухової діяльності.

Зміст навчання передбачає створення умов для регулярної рухової активності, розвитку витривалості, сили, швидкості, спритності та координації,

формування навичок командної взаємодії й відповідального ставлення до власного здоров’я.

3.6.1. Міжгалузеві інтегровані курси

У 5–6 класах освітній процес може доповнюватися **міжгалузевими інтегрованими курсами**, які забезпечують практичне застосування знань із кількох освітніх галузей, розвиток дослідницьких, технологічних, комунікативних і творчих умінь.

Типова освітня програма прямо передбачає можливість поєднання різних освітніх компонентів та використання міжгалузевих інтегрованих курсів.

У закладі освіти інтеграція може реалізовуватися через:

- проєктну діяльність;
- STEM-діяльність;
- дослідницькі та практико-орієнтовані завдання;
- міжпредметні проєкти;
- тематичні дні та тижні;
- інтегровані навчальні завдання;
- використання цифрових технологій;
- практичні заняття з безпеки;
- навчальні ситуації, наближені до реального життя.

При цьому вибіркові освітні компоненти та міжгалузеві курси використовуються за рахунок годин, передбачених навчальним планом для перерозподілу, та не повинні призводити до перевищення гранично допустимого навчального навантаження. Міжгалузеві курси у Сливківській гімназії це «Основи християнської етики» та STEM

3.7. Реалізація освітніх галузей у 7–9 класах

Цикл базового предметного навчання охоплює 7–9 класи та спрямований на поглиблення знань, умінь і навичок, сформованих в адаптаційному циклі, розвиток предметних компетентностей, системного мислення, навчальної самостійності, дослідницьких умінь, відповідальності за результати власної діяльності та підготовку здобувачів освіти до подальшого профільного навчання.

У 7–9 класах посилюється предметна структура навчання. Математична галузь реалізується через окремі предмети «Алгебра» і «Геометрія», природнича — через біологію, географію, фізику та хімію, громадянська та історична — через історію України, всесвітню історію, громадянську освіту, а в 9 класі — також через правознавство як обов’язковий освітній компонент громадянської та історичної галузі.

Мовно-літературна освітня галузь у 7–9 класах забезпечує поглиблення знань з української мови, української літератури, іноземної мови та зарубіжної

літератури. Здобувачі освіти вдосконалюють уміння аналізувати тексти різних стилів і жанрів, створювати власні усні й письмові висловлювання, аргументувати думку, брати участь у дискусіях, застосовувати мовні знання у навчальних і життєвих ситуаціях.

Математична освітня галузь реалізується через алгебру та геометрію. Вона спрямована на формування абстрактного, логічного й просторового мислення, розвиток уміння працювати з алгебраїчними виразами, рівняннями, функціями, геометричними фігурами, доведеннями, математичними моделями та практичними задачами.

Природнича освітня галузь у 7–9 класах реалізується через біологію, географію, фізику та хімію. Її зміст спрямований на формування природничо-наукової компетентності, дослідницьких умінь, екологічної культури, уміння пояснювати природні явища, встановлювати причинно-наслідкові зв’язки, проводити спостереження, досліди, аналізувати результати й робити висновки.

Соціальна і здоров’язбережувальна освітня галузь реалізується через інтегрований курс «Здоров’я, безпека та добробут», а у 8–9 класах — також через інтегрований курс «Підприємництво і фінансова грамотність». Зміст галузі спрямований на формування життєвих навичок, відповідального ставлення до здоров’я, безпеки, добробуту, фінансової обізнаності, підприємливості, уміння планувати ресурси й приймати зважені рішення.

Громадянська та історична освітня галузь забезпечує формування історичної пам’яті, громадянської відповідальності, національної свідомості, поваги до прав людини, демократичних цінностей, держави та суспільства. Здобувачі освіти вчаться працювати з історичними джерелами, картами, документами, аналізувати події, встановлювати причинно-наслідкові зв’язки, висловлювати власні судження та усвідомлювати роль людини в історичних і суспільних процесах.

Інформатична освітня галузь спрямована на розвиток цифрової компетентності, алгоритмічного мислення, уміння створювати, опрацьовувати, зберігати й передавати інформацію, використовувати цифрові інструменти для навчання, дослідження, комунікації та творчості. Особлива увага приділяється безпечній поведінці в цифровому середовищі, критичному оцінюванню інформації та академічній доброчесності.

Технологічна освітня галузь забезпечує розвиток проєктно-технологічної компетентності, практичних умінь, креативності, підприємливості, здатності планувати роботу, створювати продукти діяльності, презентувати результати, оцінювати якість виконаної роботи та дотримуватися правил безпечної праці.

Мистецька освітня галузь реалізується через інтегрований курс «Мистецтво» та сприяє розвитку культурної компетентності, творчого самовираження, естетичного смаку, емоційного інтелекту, здатності розуміти мистецькі твори в культурному й історичному контексті.

Фізкультурна освітня галузь спрямована на збереження і зміцнення здоров'я, розвиток фізичних якостей, формування потреби в систематичній руховій активності, навичок командної взаємодії, самоконтролю, чесної гри та відповідального ставлення до власного фізичного розвитку.

У 7–9 класах варіативна складова використовується для організації індивідуальних занять з української мови, математики, історії, а також курсу за вибором «Практикум із культури мовлення» у 8 класі. Такий розподіл годин спрямований на підтримку базових освітніх галузей, поглиблення знань, удосконалення мовленнєвої культури, подолання освітніх втрат і підготовку здобувачів освіти до успішного завершення базової середньої освіти.

3.7.1. Міжгалузеві інтегровані курси

У 7–9 класах міжгалузеві інтегровані курси мають поглиблений, практико-орієнтований і профорієнтаційний характер. Вони спрямовані на розвиток предметних і ключових компетентностей, дослідницьких умінь, критичного мислення, підприємливості, інформаційної грамотності, соціальної відповідальності та готовності здобувачів освіти до подальшого профільного навчання.

На цьому етапі курси допомагають учням застосовувати знання з різних освітніх галузей для розв'язання складніших навчальних і життєвих завдань, реалізовувати індивідуальні й групові проєкти, презентувати результати, робити вибір і оцінювати наслідки власних рішень.

STEM, математична, природнича та технологічна освітні галузі (1,5 години на тиждень)

Курс **«STEM»** у 7–9 класах спрямований на поглиблення математичної, природничої, технологічної, інженерної та дослідницької компетентностей здобувачів освіти. Його зміст передбачає розв'язання практичних задач, виконання досліджень, створення моделей, проведення експериментів, аналіз даних і презентацію результатів.

У межах курсу здобувачі освіти застосовують знання з математики, фізики, хімії, біології, географії та технологій для розв'язання міжгалузевих проблем. Учні вчаться планувати дослідження, добирати матеріали й інструменти, здійснювати вимірювання, опрацьовувати результати, будувати графіки, таблиці, моделі, робити висновки та обґрунтовувати рішення.

Курс може включати проєкти з енергоефективності, екології, моделювання природних процесів, створення простих технічних пристроїв, дослідження властивостей матеріалів, аналізу даних, конструювання та інженерного мислення.

Очікувані результати: здобувачі освіти планують і виконують дослідження, застосовують математичні та природничі знання для розв’язання практичних проблем, створюють моделі й проєкти, аналізують дані, працюють у команді, аргументують і презентують власні рішення.

Курси соціального, духовного та етичного спрямування

Курси духовного та етичного спрямування рекомендовані для 1–9 класів. Це «Основи християнської етики»

3.7.2. Форми організації освітнього процесу в 7–9 класах

У закладі освіти можуть бути створені класи (групи):

- спеціальні;
- інклюзивні;
- з дистанційною, вечірньою формою здобуття освіти;

У 5–9 класах форми організації освітнього процесу спрямовуються на поглиблення предметних знань, розвиток навчальної самостійності, критичного мислення, дослідницьких умінь, уміння працювати з різними джерелами інформації та застосовувати знання на практиці.

Для 5–9 класів доцільними є такі форми організації освітнього процесу:

- предметні уроки;
- інтегровані уроки та міжпредметні заняття;
- лабораторні роботи;
- практичні роботи;
- дослідницькі завдання;
- навчальні проєкти;
- семінарські заняття;
- дискусії, дебати, круглі столи;

- робота з історичними джерелами, картами, схемами, таблицями;
- аналіз текстів, документів, інформаційних матеріалів;
- розв’язування компетентнісних задач;
- презентації індивідуальних і групових робіт;
- самостійна пошукова діяльність;
- індивідуальні та групові консультації;
- факультативні заняття, курси за вибором;
- дистанційні або змішані заняття за потреби.

У циклі базового предметного навчання посилюється роль практико-орієнтованих, дослідницьких і проєктних форм роботи. Вони забезпечують формування предметних і ключових компетентностей, розвиток відповідальності, ініціативності, уміння планувати діяльність, працювати з інформацією, презентувати результати та оцінювати власний навчальний поступ.

3.8. Модельні навчальні програми та навчальні програми закладу для 5–9 класів

Усі обов’язкові результати навчання, визначені Державним стандартом базової середньої освіти в межах певної освітньої галузі, можуть бути реалізовані одним чи кількома навчальними предметами / інтегрованими курсами, для кожного з яких створена модельна навчальна програма.

Модельна навчальна програма (далі – МНП) – документ, що визначає орієнтовну послідовність досягнення очікуваних результатів навчання, зміст навчального предмета / інтегрованого курсу та види навчальної діяльності, рекомендовані для використання в освітньому процесі.

Модельні навчальні програми розроблено для всього рівня базової середньої освіти (5–9 класи) або окремо для кожного циклу: адаптаційного циклу (5–6 класи) та циклу базового предметного навчання (7–9 класи).

Відповідно до навчального плану в освітній програмі зазначається перелік модельних навчальних програм, що використовуються закладом освіти в освітньому процесі, що містять опис результатів навчання учнів з навчальних предметів інтегрованих курсів в обсязі не меншому ніж встановлено відповідними модельними навчальними програмами. Оскільки відповідні модельні та або навчальні програми спрямовані

насамперед на реалізацію вимог Державного стандарту базової середньої освіти, заклад освіти під час формування переліку цих програм врахував низку чинників, а саме:

- особливості та потреби здобувачів освіти в досягнені обов'язкових результатів навчання,
- потенціал педагогічного колективу,
- ресурсне забезпечення закладу освіти,
- навчально-методичний супровід конкретних модельних програм,
- наявність внутрішньогалузевих та міжгалузевих зв'язків між програмами різних предметів та курсів для реалізації ключових компетентностей,
- варіативність програм для підтримки курсів у діапазоні від мінімальної до максимальної кількості годин тощо.

Під час вибору модельних навчальних програм для освітньої програми закладу зверталась увага на раціональне використання навчального часу. Сформована з окремих модельних та або навчальних програм освітня програма закладу є цілісним комплексом, кожен компонент якого реалізує свої цілі та функції у тісному взаємозв'язку з іншими компонентами для формування цілісної компетентної особистості. Ці взаємозв'язки реалізовуються не лише на рівні базових знань з окремих предметів, а й на рівні досягнення очікуваних результатів та видів діяльності. Перелік модельних та або навчальних програм в освітній програмі закладу охоплює досягнення учнями результатів навчання з усіх визначених Державним стандартом освітніх галузей.

Вибір модельних навчальних програм заклад освіти здійснює з дотриманням єдності підходу в межах циклу освіти: якщо на рівні п'ятого/сьомого класу в певній освітній галузі обрано певний навчальний предмет/інтегрований курс, цей же предмет або інтегрований курс має бути продовжено і на рівні шостого/восьмого-дев'ятого класу(ів) відповідно. Між циклами освіти заклад може змінювати підхід: якщо в п'ятому-шостому класах у певній освітній галузі було обрано предметне вивчення, то на наступному циклі в сьомому-дев'ятому класах його може бути змінено на інтегрований підхід і навпаки.

Заклад освіти під час організації освітнього процесу використовує навчальні програми навчальних предметів / інтегрованих курсів (зокрема міжгалузевих, білінгвальних), які розробляються:

на основі обраної(-их) модельної(-их) навчальної(-их) програми(-м) із урахуванням кількості годин, визначених у навчальному плані закладу освіти на вивчення навчального предмета / інтегрованого курсу;

безпосередньо на основі Державного стандарту (для курсів за вибором, які реалізують в освітній програмі закладу освіти за рахунок годин для перерозподілу, визначених відповідним типовим навчальним планом).

На основі модельної та або затвердженої педагогічною радою навчальної програми предмета інтегрованого курсу вчитель складає календарно-тематичне планування з урахуванням навчальних можливостей учнів класу. Календарно-тематичне та поурочне планування здійснюється вчителем у довільній формі, у тому числі з використанням друкованих чи електронних джерел тощо. Формат, обсяг, структура, зміст та оформлення календарно-тематичних планів та поурочних планів-конспектів є індивідуальною справою вчителя. Встановлення універсальних стандартів таких документів у межах закладу загальної середньої освіти міста, району чи області є неприпустимим.

Автономія вчителя забезпечена академічною свободою, включаючи свободу викладання, свободу від втручання в педагогічну, науково- педагогічну та наукову діяльність, вільним вибором форм, методів і засобів навчання, що відповідають освітній програмі, розробленням та впровадженням авторських навчальних програм, проєктів, освітніх методик і технологій, методів і засобів, насамперед методик компетентнісного навчання.

Під час розроблення календарно-тематичного та системи поурочного планування вчитель має самостійно вибудовувати послідовність формування очікуваних результатів навчання, враховуючи при цьому послідовність розгортання змісту в навчальній програмі. Учитель може переносити теми уроків, відповідно до того, як учні засвоїли навчальний матеріал, визначати кількість годин на вивчення окремих тем. Адміністрація закладу загальної середньої освіти або працівники методичних служб можуть лише надавати методичну допомогу вчителю з метою покращення освітнього процесу, а не контролювати його.

Модельна навчальна програма визначає орієнтовну послідовність досягнення очікуваних результатів навчання, зміст навчального предмета або інтегрованого курсу та види навчальної діяльності, рекомендовані для використання в освітньому процесі.

В окремих випадках, пов’язаних із відсутністю навчально-методичного забезпечення (зокрема підручника) для певного освітнього компонента, допускається зміна модельної навчальної програми в межах циклу.

Освітній процес у 5–9 класах 2026/2027 навчального року здійснюється за модельними навчальними програмами, що мають гриф «Рекомендовано

Міністерством освіти і науки України», https://osvita.ua/school/program/program-5–9/#google_vignette , є складовою Освітньої програми. Навчальні програми мають забезпечувати досягнення результатів навчання в обсязі не меншому, ніж визначено Державним стандартом базової середньої освіти та відповідними модельними навчальними програмами.

Перелік модельних навчальних програм, що використовуються в освітньому процесі закладу освіти

Інваріантний (обов'язковий) складник 5–6, 7–9 КЛАСИ

Предмет	Клас	Назва навчальної модельної програми	Автор чи авторський колектив	Посилання на документ
Українська мова	5-6	«Українська мова. 5–6 класи» для закладів загальної середньої освіти	Заболотний О.В., Заболотний В.В., Лавринчук В.П., Плівачук К.В., Попова Т.Д.	
	7-9	«Українська мова. 7–9 класи» для закладів загальної середньої освіти	Заболотний О. В., Заболотний В. В., Лавринчук В. П., Плівачук К. В., Попова Т. Д.)	
Українська література	5-6	«Українська література. 5–6 класи» для закладів загальної середньої освіти	Архипова В.П., Січкар С.І., Шило С.Б.	

	7-9	«Українська література. 7–9 класи» для закладів загальної середньої освіти	Яценко Т.О. Пахаренко В.І., Слижук О.А., Тригуб І.А.	
Зарубіжна література	5–6	«Зарубіжна література. 5–6 класи» для закладів загальної середньої освіти	Волощук Є.В.	
	5-9	«Зарубіжна література. 7–9 класи» для закладів загальної середньої освіти	Ніколенко О.М., Ісаєва О.О., Клименко Ж.В., Мацевко-Бекерська Л.В., Юлдашева Л.П., Рудніцька Н.П., Туряниця В. Г., Тіхоненко С.О., Вітко М.І., Джангобекова Т.А	
Англійська мова	5–9	«Іноземна мова 5–9 класи» для закладів загальної середньої освіти	Зимомря І.Я., Мойсюк В.А., Тріфан М.С., Унгурян І.К., Яковчук М.В.	
Німецька мова	5-9	«Іноземна мова 5–9 класи» для закладів загальної середньої освіти	Редько В.Г.,Шаленко О.П.,Сотникова С.І.,Коваленко О.Я.	

Математика	5-6	«Математика. 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти	Істер О.С.	
Алгебра	7-9	«Алгебра. 7-9 класи» для закладів загальної середньої освіти	Істер О.С.	
Геометрія	7-9	«Геометрія. 7-9 класи» для закладів загальної середньої освіти	Істер О.С.	
Інтегрований курс «Пізнаємо природу»	5-6	«Пізнаємо природу». 5-6 класи (інтегрований курс)» для закладів загальної середньої освіти	Біда Д.Д., Гільберг Т.Г., Колісник Я.І.	
Географія	6-9	«Географія. 6-9 класи» для закладів загальної середньої освіти	Запотоцький С.П., Карпюк Г.І., Гладковський Р.В., Довгань А.І., Совенко В.В., Даценко Л.М., Назаренко Т.Г., Гільберг Т.Г., Савчук І.Г., Нікитчук А.В., Яценко В.С., Довгань Г.Д., Грома В.Д., Горовий О.В.	

Біологія	7-9	«Біологія. 7–9 класи» для закладів загальної середньої освіти	Балан П. Г., Кулініч О. М., Юрченко Л. П.	
Фізика	7-9	«Фізика. 7–9 класи» для закладів загальної середньої освіти	Кремінський Б. Г., Гельфгат І. М., Божинова Ф. Я., Ненашев І. Ю., Кірюхіна О. О.)	
Хімія	7-9	«Хімія 7-9 класи» для закладів загальної середньої освіти	Григорович О.В.	
Інтегрований курс «Здоров’я, безпека та добробут»	5-6	««Здоров’я, безпека та добробут. 5-6 класи (інтегрований курс)» для закладів загальної середньої освіти	Хитра З.М., Романенко О.А.	
	7-9	«Здоров’я, безпека та добробут. 7-9 класи (інтегрований курс)» для закладів загальної середньої освіти	Воронцова Т. В., Пономаренко В. С., Андрук Н. В., Лаврентьєва І. В., Хомич О. Л	

Інтегрований курс «Україна і світ: вступ до історії та громадянської освіти»	5-6	«Україна і світ: вступ до історії та громадянської освіти. 5–6 класи (інтегрований курс)» для закладів загальної середньої освіти	Бурлака О.В.,Власова Н.С., Желіба О.В.,	
Історія України	7-9	«Історія України. 7-9 класи» для закладів загальної середньої освіти	Бурлака О. В., Желіба О. В., Павловська-Кравчук В. А., Худобець О. А., Черкас Б. В., Щупак І. Я.	
Всесвітня історія	7-9	«Всесвітня історія. 7-9 класи» для закладів загальної середньої освіти	Пометун О.І., Ремек Т.О.,Малієнко Ю.Б.,Мороз П.В.	
Громадянська освіта	5-9		Васильків І.Д.,Кравчук В.М., Танчин І.З.	
Правознавство	9		Васильків І.Д.,Кравчук В.М.	
Інформатика	5-9	«Інформатика . 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти	Ривкін Й.Я., Лисенко Т.І., Чернікова Л.А., Шакотько В.В.	

Технології	5-6	«Технології. 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти	Ходзицька І.Ю., Горобець О.В., Медвідь О.Ю., Пасічна Т.С, Приходько Ю.М.	
	7-9	«Технології. 7–9 класи» для закладів загальної середньої освіти	Ходзицька І. Ю., Горобець О. В., Медвідь О. Ю., Пасічна Т. С., Приходько Ю. М.	
Інтегрований курс «Мистецтво»	5-6	«Мистецтво. 5-6 класи» (інтегрований курс) для закладів загальної середньої освіти	Масол Л. М.,Просіна О. В.	
	7-9	«Мистецтво. 7-9 класи (інтегрований курс)» для закладів загальної середньої освіти	Масол Л. М.	

Фізична культура	5-9	«Фізична культура. 7-9 класи» для закладів загальної середньої освіти	Баженков Є. В., Коломоєць Г. А., Боляк А. А., Дутчак М. В., Дніпров О. С., Бідний М. В., Ребрина А. А., Деревянко В. В., Малечко Т. А., Омельяненко І. О., Волкова І. В., Педан О. С. та інші	
Фінансова грамотність	8-9	«Фінансова грамотність. 8-9 класи» для закладів загальної середньої освіти	Пластун О., Панченко С., Оверко В.	

Варіативність змісту базової середньої освіти реалізується через запровадження в навчальних програмах резервного часу, що створює простір для задоволення освітніх потреб учнів, вирівнювання їх досягнень, розвитку наскрізних умінь.

Повноцінність базової середньої освіти забезпечується реалізацією як інваріантної, так і варіативної складових, які в обов’язковому порядку фінансуються з бюджету.

ПРОГРАМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ВАРІАТИВНОГО (ВИБІРКОВОГО) КОМПОНЕНТУ

№	Модельна навчальна програма	Автори
1	STEM. 5–9 класи (міжгалузевий інтегрований курс)	Бутурліна О. В., Артем’єва О. Є.
2	Курс соціального, емоційного та морально-етичного спрямування (міжгалузевий інтегрований курс): «Основи християнської етики», «Етика». 5–9 класи	Галина Сохань

3.9. ОПИС ІНСТРУМЕНТАРІЮ ОЦІНЮВАННЯ

Оцінювання результатів навчання здобувачів освіти здійснюється відповідно до наказу Міністерства освіти і науки України від 04 травня 2026 року № 722 «Про затвердження системи та загальних критеріїв оцінювання результатів навчання учнів», зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 24 червня 2026 року за № 922/46316, а також Рекомендацій щодо оцінювання результатів навчання учнів 5–9 класів закладів загальної середньої освіти, затверджених наказом Міністерства освіти і науки України від 14 серпня 2026 року № 1427 (застосовуються з 01 вересня 2026 року).

Оцінюванню підлягають результати навчання з навчальних предметів, інтегрованих курсів обов'язкового освітнього компонента типового навчального плану. Оцінювання результатів навчання предметів / інтегрованих курсів вибіркового освітнього компонента здійснюється за рішенням педагогічної ради закладу освіти.

Об'єктом оцінювання є досягнення учнями результатів навчання, визначених Державним стандартом, упорядковані та уточнені на рівні модельної навчальної / навчальної програми як очікувані результати навчання, яких учні мають досягти під час опанування відповідних тем, розділів, модулів або інших структурних одиниць програми. Очікувані результати навчання, передбачені програмою на відповідний період (семестр / навчальний рік), є основою для планування освітнього процесу й оцінювання результатів навчання, зокрема під час визначення семестрової/их та річної оцінок.

Оцінювання результатів навчання ґрунтується на компетентнісному підході, оскільки вимоги до обов'язкових результатів навчання в Державному стандарті визначено на його засадах. Компетентнісний підхід реалізується через оцінювання результатів навчання, у яких виявляється здатність учня застосовувати знання, уміння, способи мислення, ставлення та цінності у відповідній діяльності.

Методи та інструменти оцінювання вчитель обирає самостійно з урахуванням очікуваних результатів навчання, специфіки навчального предмета / інтегрованого курсу та освітніх потреб учнів. Для отримання інформації про досягнення результатів навчання можна використовувати педагогічне спостереження, усні й письмові відповіді, тести, практичні та лабораторні роботи, роботу з текстами, даними й джерелами, розв'язання задач і навчальних проблем, дослідження, проєкти, створення й презентація продуктів, комплексні завдання та інші доцільні способи.

Оцінювання відповідності результатів навчання учнів й учениць, які завершили здобуття базової середньої освіти, вимогам Державного стандарту здійснюється шляхом державної підсумкової атестації в установленому законодавством порядку.

Заклад освіти може самостійно визначати інструментарій, шкали оцінювання. У разі запровадження власної шкали оцінювання результатів навчання заклад освіти має визначити та оприлюднити правила переведення у 12-бальну шкалу оцінювання.

РОЗДІЛ IV. ОРГАНІЗАЦІЯ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ ДЛЯ УЧНІВ З ОСОБЛИВИМИ ОСВІТНІМИ ПОТРЕБАМИ

Організація освітнього процесу для учнів з особливими освітніми потребами в 2026/2027 навчальному році (Інклюзивна форма навчання)

Організація освітнього процесу для учнів з особливими освітніми потребами у 2026/2027 навчальному році є складовою Освітньої програми закладу загальної середньої освіти та спрямована на забезпечення рівного доступу кожної дитини до якісної освіти, створення безпечного, доступного, інклюзивного й психологічно комфортного освітнього середовища, реалізацію індивідуальної освітньої траєкторії та соціалізацію здобувачів освіти.

Інклюзивне навчання в закладі освіти організовується відповідно до Законів України «Про освіту», «Про повну загальну середню освіту», Державних стандартів освіти, освітньої програми закладу, висновків інклюзивно-ресурсного центру, індивідуальних програм розвитку здобувачів освіти та Порядку організації інклюзивного навчання у закладах загальної середньої освіти, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 15.09.2021 № 957.

Організація роботи з учнями з особливими освітніми потребами (ООП) в 2026/2027 навчальному році базується на оновленому Порядку організації інклюзивного навчання Постанова КМУ № 129 від 05.02.2026, «Про внесення змін до Порядку організації інклюзивного навчання у закладах загальної середньої освіти», яка набирає чинності з 01.08.2026 року«Про внесення змін до Порядку організації інклюзивного навчання у закладах загальної середньої освіти»«Про внесення змін до Порядку організації інклюзивного навчання у закладах загальної середньої освіти»

Порядок організації інклюзивного навчання є основним документом, який визначає правила роботи Сливківської гімназії з учнями з особливими освітніми потребами. Він створює єдину прозору систему, що забезпечує рівний доступ до якісної освіти для всіх дітей.

Норми Порядку охоплюють очну та дистанційну форми навчання, включно з денними та вечірніми класами.

Метою організації освітнього процесу для учнів з особливими освітніми потребами є забезпечення права кожної дитини на освіту, створення умов для її навчання, розвитку, соціалізації, самореалізації, формування життєвих

компетентностей, розвитку комунікативних, пізнавальних, соціальних, емоційних та практичних умінь.

Інклюзивне навчання спрямовується на те, щоб учень з особливими освітніми потребами був активним учасником освітнього процесу, навчався разом з однолітками, отримував необхідну підтримку, психолого-педагогічні та корекційно-розвиткові послуги, а також мав можливість досягати результатів навчання відповідно до освітньої програми закладу освіти з урахуванням індивідуальних можливостей.

Основні завдання інклюзивного навчання

- Основними завданнями організації інклюзивного навчання у 2026/2027 навчальному році є:
- створення безпечного, доступного та комфортного освітнього середовища для учнів з особливими освітніми потребами;
- забезпечення індивідуального підходу до кожного здобувача освіти;
- організація освітнього процесу відповідно до висновку інклюзивно-ресурсного центру, рівня підтримки та індивідуальної програми розвитку;
- здійснення адаптації або модифікації змісту навчальних предметів чи інтегрованих курсів відповідно до потреб дитини;
- надання психолого-педагогічних і корекційно-розвиткових послуг;
- забезпечення педагогічного супроводу учня асистентом учителя;
- співпраця педагогічних працівників, асистента вчителя, практичного психолога, соціального педагога, фахівців ІРЦ, батьків та інших законних представників дитини;
- формування позитивного ставлення учасників освітнього процесу до різноманітності, взаємоповаги, толерантності та підтримки;
- забезпечення соціалізації учнів з особливими освітніми потребами в учнівському колективі.

Утворення інклюзивного класу

Інклюзивний клас у закладі освіти утворюється керівником закладу на підставі заяви одного з батьків або іншого законного представника учня та висновку інклюзивно-ресурсного центру. Відповідно до оновленого Порядку інклюзивний клас утворюється в обов’язковому порядку для учнів, які потребують підтримки другого — п’ятого рівня; для учнів, які потребують першого рівня підтримки, інклюзивний клас не утворюється.

Заклад освіти не може відмовити в організації інклюзивного навчання учня з особливими освітніми потребами за наявності відповідної заяви та документів, визначених чинним законодавством. Кількість учнів з особливими освітніми потребами в інклюзивному класі визначається з урахуванням рівнів підтримки та вимог Порядку організації інклюзивного навчання.

Команда психолого-педагогічного супроводу

Для організації інклюзивного навчання в закладі освіти створюється команда психолого-педагогічного супроводу учня з особливими освітніми потребами. До її складу входять керівник закладу або його заступник, педагогічні працівники, асистент учителя, практичний психолог, соціальний педагог, батьки або інші законні представники дитини, фахівці інклюзивно-ресурсного центру та інші спеціалісти відповідно до потреб учня.

Команда супроводу вивчає індивідуальні особливості розвитку дитини, визначає її освітні потреби, бере участь у розробленні індивідуальної програми розвитку, погоджує адаптацію або модифікацію освітнього процесу, відстежує динаміку розвитку учня, аналізує ефективність підтримки та за потреби вносить зміни до освітнього маршруту.

Індивідуальна програма розвитку

Освітній процес для учнів з особливими освітніми потребами здійснюється з урахуванням індивідуальної програми розвитку. ІПР розробляється командою психолого-педагогічного супроводу на основі висновку інклюзивно-ресурсного центру, результатів спостережень педагогічних працівників, потреб дитини та пропозицій батьків.

В індивідуальній програмі розвитку визначаються індивідуальні особливості учня, його сильні сторони, освітні труднощі, рівень підтримки, потреба в адаптації або модифікації навчання, психолого-педагогічні та корекційно-розвиткові послуги, особливості оцінювання, відповідальні особи та очікувані результати. ІПР складається на навчальний рік, затверджується керівником закладу освіти та переглядається не рідше ніж двічі на рік або частіше — у разі потреби.

Адаптація та модифікація освітнього процесу

Для забезпечення якісного навчання учнів з особливими освітніми потребами заклад освіти застосовує адаптацію та/або модифікацію змісту навчання.

Адаптація передбачає зміну способів подання навчального матеріалу, методів навчання, форм організації роботи, темпу виконання завдань, способів комунікації або оцінювання без зміни змісту навчання та очікуваних результатів.

Модифікація передбачає зміну змісту навчання, обсягу навчального матеріалу та очікуваних результатів відповідно до індивідуальних можливостей здобувача освіти.

У практичній діяльності педагогічні працівники можуть використовувати індивідуальні картки, візуальні підказки, спрощені інструкції, алгоритми виконання завдань, додатковий час, альтернативні способи відповіді, цифрові ресурси, наочність, дидактичні матеріали, індивідуальні або групові форми роботи.

Протокол оцінки потреби учня – обов'язковий документ, який фіксує результати оцінювання і визначає рівень підтримки (I–V), необхідний учню для успішного навчання.

З метою підвищення ефективності навчального процесу запроваджено корекційно-розвиткова складова Індивідуальної програми розвитку кожної дитини, якою регламентується організація системної реабілітаційної роботи з учнями (вихованцями): розвиток слухового сприймання; розвиток мовлення; корекція розвитку; соціально-побутове орієнтування; розвиток комунікативної діяльності і творчості; фізичний розвиток (ЛФК). Така робота передбачає вирішення специфічних завдань, зумовлених особливостями психофізичного розвитку учнів, і потребує впровадження особистісно орієнтованих програм навчання та реабілітації за індивідуальним та диференційованим підходом. Під час освітнього процесу з застосуванням технологій дистанційного навчання корекційно-розвиткова складова Індивідуальної програми розвитку кожної дитини здійснюється враховуючи технічні та фізіологічні можливості кожного здобувача освіти з особливими освітніми потребами.

Психолого-педагогічні та корекційно-розвиткові послуги

Психолого-педагогічні послуги – комплекс заходів з організації освітнього процесу та розвитку учня з особливими освітніми потребами, що надаються педагогічними працівниками закладу та/або додатково залученими фахівцями.

Корекційно-розвиткові послуги (допомога) надаються у формі занять, які проводяться фахівцями із числа педагогічних працівників, посади яких введено до штатного розпису закладу освіти, та/або додатково залученими фахівцями, які здобули вищу освіту за спеціальностями «Спеціальна освіта» («Дефектологія», «Корекційна освіта (за нозологіями)»).

Надання цих послуг має такі особливості:

- **Форми проведення занять:** індивідуальна або групова (від 2 до 6 учнів), також можуть створюватися міжкласні групи. Відповідну форму визначає команда супроводу з урахуванням категорії (типу) особливих освітніх потреб (труднощів) учня, зазначених у висновку ІРЦ.

- **Тривалість занять:** 20-25 хвилин для індивідуальних, 35-40 хвилин для групових.
- **Планування та облік:** розклад занять затверджується керівником, узгоджується з розкладом уроків, не призводить до перевантаження учня і не враховується в його граничному навчальному навантаженні. Проведені заняття фіксуються у спеціальному журналі, який ведеться в паперовій або електронній формі відповідальними працівниками.
- **Факт отримання психолого-педагогічних та корекційно-розвиткових занять (послуг):** проведення фіксується у журналі обліку проведення (надання) психолого-педагогічних та корекційно-розвиткових занять (послуг), форма якого визначена у додатку 3 до Порядку та умов надання субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам на надання державної підтримки особам з особливими освітніми потребами, затверджених постановою КМУ від 14.02.2017 № 88. Зазначений журнал ведеться в паперовій або електронній формі відповідальними працівниками. Батьки (інші законні представники) учня підтверджують факт проведення (надання) психолого-педагогічних та корекційно-розвиткових занять (послуг) у паперовій або електронній формі.

№ п/п	Корекційні програми	Автори	Затверджено
1.	Перелік навчальної літератури, рекомендованої МОН України для використання у спеціальних закладах загальної середньої освіти для дітей з особливими освітніми потребами https://docs.google.com/spreadsheets/d/1Z8bhjntbM7fSrR8kTLU2hzFZaD58voO7g5VwI1qZSgQ/edit?gid=1744497099#gid=1744497099		
2.	Програми з корекційно-розвиткової роботи «Корекція розвитку» (корекція когнітивного розвитку) для 1-4 класів спеціальних класів для дітей із затримкою психічного розвитку закладів загальної середньої освіти	Сак Т., Прохоренко Л.	наказ МОН України від 26.07.2018 №814

	Програми з корекційно-розвиткової роботи «Розвиток мовлення» для 1-4 класів спеціальних класів для дітей із затримкою психічного розвитку закладів загальної середньої освіти	Омельченко І., Федорович Л.	наказ МОН України від 26.07.2018 №814
4	Програма з корекційно-розвиткової роботи «Корекція розвитку» (корекція когнітивного розвитку) для 5-9 класів спеціальних загальноосвітніх навчальних закладів для дітей із затримкою психічного розвитку.	Логвінова І., Кучеренко О.	наказ МОН України від 26.09.2016 №1148

Індивідуальний навчальний план

Індивідуальний навчальний план складається за потреби для учнів, які потребують II–V рівня підтримки. План розробляється командою супроводу за участі вчителів-предметників, схвалюється педагогічною радою та затверджується керівником. Він є частиною ІПР і містить таку ключову інформацію:

- перелік навчальних предметів (інтегрованих курсів);
- загальний обсяг навчального навантаження та кількість годин на тиждень для вивчення навчального предмета (інтегрованого курсу);
- кількість годин корекційно-розвиткової роботи за напрямами;
- гранично допустиме тижневе навантаження на учня

В індивідуальному навчальному плані та індивідуальній програмі розвитку визначаються особливості організації навчання, зокрема адаптація або модифікація змісту навчальних предметів відповідно до потреб учня.

Співпраця з батьками

Батьки або інші законні представники учня з особливими освітніми потребами є активними учасниками організації інклюзивного навчання. Вони беруть участь у роботі команди психолого-педагогічного супроводу, надають інформацію про особливості розвитку дитини, її потреби, інтереси, труднощі та успіхи, погоджують індивідуальну програму розвитку й беруть участь у її перегляді.

Заклад освіти забезпечує системну комунікацію з батьками, інформує їх про навчальний поступ дитини, результати спостережень, особливості організації освітнього процесу, корекційно-розвиткові заняття, необхідність додаткової підтримки та шляхи співпраці для досягнення позитивної динаміки розвитку учня.

Безпечне та доступне освітнє середовище

Заклад освіти створює умови для безпечного, доступного й інклюзивного навчання учнів з особливими освітніми потребами. Це передбачає забезпечення фізичної доступності приміщень, безпечного пересування, доступу до укриття, облаштування ресурсного простору, використання адаптованих навчальних матеріалів, наочності, цифрових засобів, спеціальних дидактичних матеріалів і допоміжних засобів навчання.

В умовах воєнного стану особлива увага приділяється безпеці учнів з особливими освітніми потребами під час сигналу повітряної тривоги, евакуації, перебування в укритті, організації дистанційного або змішаного навчання, підтримці психоемоційного стану дітей та запобіганню перевантаженню.

Очікувані результати організації інклюзивного навчання

Очікуваними результатами організації освітнього процесу для учнів з особливими освітніми потребами у 2026/2027 навчальному році є забезпечення рівного доступу до освіти, створення інклюзивного освітнього середовища, реалізація індивідуальних освітніх траєкторій, позитивна динаміка розвитку здобувачів освіти, формування ключових компетентностей відповідно до можливостей кожної дитини, підвищення рівня соціалізації, комунікації, самостійності та участі в житті класного колективу.

Організація інклюзивного навчання сприяє формуванню в учнівському середовищі культури толерантності, взаємоповаги, підтримки, прийняття

РОЗДІЛ V. СИСТЕМА ТА ЗАГАЛЬНІ КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ УЧНІВ

Вербальна шкала	Рівнева шкала	Бальна шкала
потребує істотної підтримки для досягнення результатів навчання	Початковий рівень (П)	1 - 3 бали
потребує ситуативної підтримки для досягнення результатів навчання	Середній рівень (С)	4 - 6 балів

має посутні успіхи в досягненні результатів навчання	Достатній рівень (Д)	7 - 9 балів
має значні успіхи в досягненні результатів навчання	Високий рівень (В)	10 - 12 балів

5.1. Підходи до оцінювання

Оцінювання результатів навчання учнів 1–9 класів здійснюється відповідно до наказу МОН України від 04.05.2026 № 722 «Про затвердження системи та загальних критеріїв оцінювання результатів навчання учнів» (зі змінами). Оцінювання є справедливим, об’єктивним, неупередженим, недискримінаційним і спрямованим на підтримку навчального поступу учнів.

Оцінювання результатів навчання учнів 5–9 класів здійснюється також відповідно до Рекомендацій щодо оцінювання результатів навчання учнів 5–9 класів закладів загальної середньої освіти, затверджених наказом МОН України від 14.08.2026 № 1427 (застосовуються з 01 вересня 2026 року). Орієнтовні вимоги до оцінювання навчальних досягнень учнів у системі загальної середньої освіти, затверджені наказом МОН України від 21.08.2013 № 1222, до контролю й оцінювання навчальних досягнень учнів 5–9 класів не застосовуються.

Об’єктом оцінювання є досягнення учнями очікуваних результатів навчання, визначених Державним стандартом і конкретизованих у модельній навчальній або навчальній програмі. Критерії, правила та процедури оцінювання оприлюднюються закладом освіти відповідно до пункту 3 статті 41 Закону України «Про освіту»; основою для їх розроблення є Загальні критерії оцінювання результатів навчання учнів, затверджені наказом МОН від 04.05.2026 № 722.

5.2. Види оцінювання

У гімназії застосовують формувальне, поточне та підсумкове (тематичне, семестрове, річне) оцінювання, а також державну підсумкову атестацію у випадках, передбачених законодавством. Учнів завчасно ознайомлюють з критеріями оцінювання та надають зворотний зв’язок.

Вид оцінювання (формувальне чи поточне) визначається метою та способом використання отриманої інформації. Формувальне оцінювання спрямоване на надання зворотного зв’язку, виявлення навчальних потреб і визначення подальших кроків; учневі надають можливість доопрацювати завдання, повторно продемонструвати вміння або виконати інше рівноцінне завдання. Оцінки за формувальне оцінювання не враховують під час тематичного, семестрового та річного оцінювання. Результати формувального оцінювання вчитель фіксує у зручний для себе спосіб; їх фіксування в класному

журналі не є обов’язковим (за потреби робиться запис «Формувальна»). Індивідуальні консультації підлягають лише формувальному оцінюванню.

На початку навчального року, а за потреби й на початку семестру, теми чи розділу, може проводитися вхідна діагностувальна робота. Вона є інструментом формувального оцінювання, її результати не враховують під час поточного та підсумкового оцінювання.

Для учнів 5 класів перші два місяці навчального року (вересень–жовтень 2026 року) є адаптаційним періодом. Відповідно до рішення педагогічної ради закладу, яким схвалено цю освітню програму, у цей період оцінювання здійснюють формувально: учні отримують зворотний зв’язок і підтримку, а поточні оцінки в балах у класному журналі не виставляють. Результати адаптаційного періоду використовують для визначення необхідної підтримки та планування подальшого навчання. Поточне оцінювання в балах у 5 класах розпочинається після завершення адаптаційного періоду.

Поточне оцінювання здійснюють для встановлення й фіксування проміжного рівня досягнення очікуваних результатів навчання в межах теми, розділу чи модуля. Частотність поточного оцінювання визначає вчитель; поточні оцінки не виставляють на кожному уроці чи за кожне виконане завдання.

Підсумкове оцінювання (тематичне, семестрове, річне) здійснюють шляхом зіставлення досягнутих результатів навчання з очікуваними. Тематичну оцінку визначають шляхом узагальнення поточних оцінок, за підсумковою тематичною роботою або поєднанням цих способів, а підсумкову тематичну оцінку – як середнє арифметичне поточних оцінок або за іншими підходами. Семестрову оцінку визначають шляхом узагальнення тематичних оцінок (а в разі їх відсутності – поточних), за потреби з урахуванням оцінки за семестрову підсумкову роботу, як середнє арифметичне або за іншими підходами. Річну оцінку визначають як середнє арифметичне семестрових оцінок або за іншими підходами. Інші підходи мають бути відображені в критеріях, правилах і процедурах оцінювання закладу освіти.

Окрема підсумкова робота після кожної теми, розділу чи модуля не є обов’язковою; семестрову оцінку не рекомендується визначати лише за результатом однієї підсумкової роботи, якщо є інша достатня інформація про досягнення учня. Окрема підсумкова робота для визначення річної оцінки не передбачена, крім учнів, які здобувають освіту за індивідуальними формами. Якщо предмет або інтегрований курс вивчається лише в одному семестрі, річну оцінку визначають на підставі семестрової оцінки за цей семестр.

5.3. Шкала оцінювання результатів навчання, правила її застосування

Для 1–2 класів застосовують вербальну шкалу; для 3–4 класів — вербальну та рівневу відповідно до виду оцінювання; для 5–9 класів поточне і підсумкове

оцінювання здійснюють за бальною шкалою. Правила застосування шкал визначені наказом МОН № 722.

За рішенням педагогічної ради заклад освіти може застосовувати дихотомічну шкалу «зараховано» / «незараховано» для оцінювання окремих навчальних предметів, інтегрованих курсів та інших освітніх компонентів, а також навчальних досягнень учнів, які перебувають за кордоном або проживають (проживали) на територіях, де ведуться (велися) бойові дії чи які були тимчасово окуповані, відповідно до наказу Міністерства розвитку громад та територій України від 28.02.2025 № 376.

Поведінка, дисциплінованість, старанність, темп роботи та інші особистісні характеристики учня не є підставою для визначення оцінки. Ставлення та цінності враховують лише тоді, коли вони виявляються через результати навчання, передбачені Державним стандартом і програмою. Учитель не зобов’язаний накопичувати та фіксувати в класному журналі оцінки за кожною групою результатів, зазначати індекси груп результатів біля поточних оцінок, створювати окремі стовпці за групами результатів чи дублювати одну оцінку в кількох стовпцях.

5.4. Опис інструментарію оцінювання здобувачів освіти 1–4, 5–9 класів

Педагогічні працівники використовують спостереження, усні та письмові роботи, практичні завдання, проєкти, дослідження, самооцінювання та взаємооцінювання відповідно до очікуваних результатів навчання. Система та загальні критерії оцінювання визначені наказом МОН України від 04.05.2026 № 722 (зі змінами). Офіційний текст: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0922-26#Text.

5.5. Оцінювання результатів навчання учнів з особливими освітніми потребами

Оцінювання учнів з особливими освітніми потребами здійснюють відповідно до загальних критеріїв з урахуванням індивідуальних потреб, адаптацій або модифікацій, визначених індивідуальною програмою розвитку, та індивідуальних навчальних цілей.

Адаптація оцінювання може передбачати зміну способу подання завдання, форми відповіді, часу виконання, організації освітнього середовища, використання допоміжних засобів. Такі адаптації не змінюють результату навчання, який оцінюється, і не є підставою для зниження оцінки. Якщо зміст предмета чи інтегрованого курсу модифіковано, оцінювання здійснюють відповідно до індивідуальних навчальних цілей, визначених в індивідуальній програмі розвитку, з урахуванням динаміки навчального поступу учня.

5.6. Процедури оцінювання та оскарження результатів

Оцінювання результатів навчання проводиться прозоро, об’єктивно та неупереджено. Учні та їхні законні представники мають право отримувати роз’яснення щодо виставлених оцінок та звертатися з питань перегляду результатів у порядку, визначеному законодавством і внутрішніми документами закладу.

Оцінка є конфіденційною інформацією, доступною вчителям, які здійснюють відповідне оцінювання, учневі та його законним представникам. Персоніфіковані результати оцінювання не використовують для публічного рейтингування учнів або порівняння вчителів за середніми оцінками їхніх учнів. Інформування про результати навчання здійснюють під час індивідуального спілкування, за допомогою паперових чи електронних засобів комунікації або Свідоцтва досягнень. На прохання учня чи його законних представників учитель пояснює, які результати навчання оцінено, які критерії застосовано та на якій інформації ґрунтується оцінка.

Під час дистанційного та змішаного навчання застосовують ті самі вимоги щодо відповідності методів та інструментів результатам навчання, критеріальності, достатності інформації та академічної доброчесності. Технічні або організаційні обставини, які не характеризують рівень досягнення результатів навчання, не можуть бути самостійною підставою для зниження оцінки; якщо інформації для обґрунтованого висновку недостатньо, учневі надають доступний спосіб і, за потреби, інший строк для демонстрування результатів.

У разі вибуття учня із закладу освіти (виїзд за кордон, надання соціальної відпустки, призов на військову службу тощо) оцінювання результатів його навчання може бути проведено достроково. Процедуру такого оцінювання визначає заклад освіти.

5.7. Забезпечення академічної доброчесності в освітньому процесі

Академічна доброчесність у Сливківській гімназії ґрунтується на чесності, довірі, справедливості, повазі, відповідальності та дотриманні вимог законодавства України про освіту. Її забезпечення є складовою внутрішньої системи забезпечення якості освіти.

Педагогічні працівники забезпечують об’єктивне та неупереджене оцінювання, посилаються на використані джерела, дотримуються авторського права, пояснюють учням правила самостійного виконання завдань і доброчесного використання цифрових інструментів.

Здобувачі освіти самостійно виконують навчальні та контрольні завдання, зазначають джерела запозичених матеріалів, не допускають списування, плагіату, фабрикації чи фальсифікації результатів. Допустимість і спосіб використання інструментів штучного інтелекту визначає педагог відповідно до

мети завдання; використання таких інструментів не повинно видаватися за власну самостійну роботу.

До початку виконання завдання педагог повідомляє учням умови його виконання: які джерела інформації дозволено використовувати, які види допомоги допускаються, чи можлива співпраця між учнями, чи можна використовувати цифрові інструменти та засоби штучного інтелекту. Оцінюванню підлягають персональні результати діяльності учня або результати спільної діяльності, якщо така форма виконання була передбачена умовами завдання. Несамостійно виконане завдання вважається невиконаним і не підлягає оцінюванню; факт порушення академічної доброчесності фіксують у спосіб, визначений закладом освіти та відображений у критеріях, правилах і процедурах оцінювання.

Профілактика порушень передбачає роз’яснення правил учням і батькам, формувальне оцінювання, добір завдань, які передбачають самостійне мислення, та створення умов для чесного виконання робіт.

У разі виявлення можливого порушення педагог з’ясовує обставини, надає учневі можливість пояснити ситуацію та діє відповідно до законодавства і внутрішніх документів закладу. Реагування має бути обґрунтованим, пропорційним, із дотриманням прав дитини та без приниження її гідності.

Правила академічної доброчесності, процедури запобігання та реагування на порушення деталізуються у відповідному внутрішньому положенні закладу освіти (за наявності).

РОЗДІЛ VI. НАВЧАЛЬНИЙ ПЛАН СЛИВКІВСЬКОЇ ГІМНАЗІЇ

6.1. Пояснювальна записка

Навчальний план закладу освіти на 2026/2027 навчальний рік розроблено з урахуванням вимог Державних стандартів початкової та базової середньої освіти зі змінами, Типових освітніх програм, чинних наказів Міністерства освіти і науки України, а також освітніх потреб здобувачів освіти, кадрового забезпечення закладу, безпекової ситуації та необхідності забезпечення наступності між рівнями повної загальної середньої освіти.

Навчальний план визначає загальний обсяг навчального навантаження здобувачів освіти, розподіл навчальних годин між освітніми галузями, навчальними предметами, інтегрованими курсами, курсами за вибором. Його структура спрямована на забезпечення реалізації освітньої програми закладу, формування ключових компетентностей, розвиток наскрізних умінь, створення умов для особистісного зростання здобувачів освіти та подолання освітніх втрат.

Кількість навчальних годин для вивчення української мови в навчальному плані закладу освіти відповідно до абзацу четвертого частини третьої статті 11

Закону України «Про повну загальну середню освіту» не є меншою, ніж у типовому навчальному плані.

Навчальні заняття з фізичної культури, згідно із частиною четвертою статті 26 Закону України «Про фізичну культуру і спорт», є обов'язковими і проводяться не менше трьох разів на тиждень, що відображається в навчальному плані закладу освіти для кожного класу. Години, передбачені для фізичної культури, не враховують під час визначення гранично допустимого навчального навантаження. Сума годин на вивчення всіх освітніх галузей не перевищує загальнорічної кількості навчальних годин, що фінансуються з бюджету (без урахування поділу на групи), визначеної базовим навчальним планом базової середньої освіти, із дотриманням вимог гранично допустимого річного навчального навантаження.

Навчальні плани містять:

- орієнтовний перелік навчальних предметів та Інтегрованих курсів для реалізації кожної освітньої галузі, а також орієнтовний перелік міжгалузевих інтегрованих курсів;
- розподіл навчального навантаження за роками навчання між навчальними предметами / інтегрованими курсами;
- години навчального навантаження для перерозподілу між освітніми компонентами (це різниця між сумарною мінімальною кількістю годин, визначеною Державним стандартом для відповідного року навчання, і гранично допустимим річним навчальним навантаженням).

Навчальне навантаження в типових навчальних планах орієнтоване на визначений базовим навчальним планом Державного стандарту діапазон мінімальної та максимальної кількості годин у межах кожної освітньої галузі на адаптаційному та предметному циклах навчання базової середньої освіти.

У навчальному плані визначено години навчального навантаження для перерозподілу між освітніми компонентами, які можна:

- перерозподіляти між різними освітніми галузями, ураховуючи особливості організації освітнього процесу в закладі освіти й індивідуальні освітні потреби здобувачів освіти;
- використовувати для вибіркових освітніх компонентів (курсів за вибором (факультативних курсів), міжгалузевих інтегрованих курсів), проєктної діяльності, проведення індивідуальних консультацій і групових занять.

Рішення про перерозподіл годин між освітніми галузями, навчальними предметами та/або інтегрованими курсами ухвалює педагогічна рада.

Навчальний план схвалено педагогічною радою Сливківської гімназії 31 серпня 2026 року (протокол № 1) та затверджено директором закладу в установленому порядку.

6.2. Типові освітні програми та освітні галузі початкової школи

- для 1–2 класів – за Типовою освітньою програмою, розробленою під керівництвом О. Я. Савченко, затвердженою наказом МОН України від 12.08.2022 № 743;

- для 3–4 класів – за Типовою освітньою програмою, розробленою під керівництвом О. Я. Савченко, затвердженою наказом МОН України від 12.08.2022 № 743;

за такими освітніми галузями:

- ✓ Мовно-літературна
- ✓ Іншомовна
- ✓ Математична
- ✓ Природнича
- ✓ Технологічна
- ✓ Інформатична
- ✓ Соціальна і здоров’язбережувальна
- ✓ Громадянська та історична
- ✓ Мистецька
- ✓ Фізкультурна

6.3. Річні навчальні плани для 5–9-х класів

Річні навчальні плани для 5–9-х класів укладено відповідно до Типової освітньої програми для 5–9 класів закладів загальної середньої освіти, затвердженої наказом МОН України від 19.02.2021 № 235, у редакції наказу МОН України від 17.08.2026 № 1430 (додаток 3).

Перелік навчальних предметів укладено за такими освітніми галузями:

· Мовно-літературна
· Математична
· Природнича
· Соціальна і здоров’язбережувальна
· Громадянська та історична
· Інформатична
· Технологічна
· Мистецька
· Здоров’я і фізична культура

Навчальний план базової середньої освіти зорієнтований на роботу за п’ятиденним робочим тижнем.

6.4. Навчальний план для 1–4 класів
з українською мовою навчання
на 2026/2027 навчальний рік

Освітні галузі		Навчальні Предмети	Кількість годин на тиждень у класах			
			1 кл	2 кл.	3 кл	4 кл
Інваріантний складник			**22**	**24**	**25**	**25**
Мовно-літературна	**1**	**Українська мова**	**7**	**7**	**7**	**7**
Іншомовна	**2**	**Іноземна мова (німецька мова)**	**2**	**3**	**3**	**3**
Математична	**3**	**Математика**	**4**	**4**	**5**	**5**
Природнича, громадянська й історична, соціальна, здоров’язбережувальна	**4**	**Я досліджую світ**	**3**	**3**	**3**	**3**
Технологічна	**5**	**Дизайн і технології**	**1**	**1**	**1**	**1**
	6	**Інформатика**		**1**	**1**	**1**
Мистецька	7	**Музичне мистецтво**	**1**	**1**	**1**	**1**
	8	**Образотворче мистецтво**	**1**	**1**	**1**	**1**
Фізкультурна	9	**Фізична культура**	**3**	**3**	**3**	**3**
Разом		**Варіативний складник**	**1**	**1**	**1**	**1**
Варіативний складник	10	**Християнська етика**	**1**	**1**	**1**	**1**
Гранично допустиме навантаження на учня			**20**	**22**	**23**	**23**
Всього фінансується			**23**	**25**	**26**	**26**

Навчальні плани 1–4 класів розроблено відповідно до Типової освітньої програми для 1–2 та 3–4 класів закладів загальної середньої освіти, розробленої під керівництвом О. Я. Савченко та затвердженої наказом Міністерства освіти і науки України від 12.08.2022 № 743.

6.5. Навчальний план для 5–9 класів
з українською мовою навчання
на 2026/2027 навчальний рік

відповідно до Типової освітньої програми для 5–9 класів закладів загальної середньої освіти, затвердженої наказом Міністерства освіти і науки України від 19.02.2021 № 235 зі змінами від 09.08.2024 № 1120 (у редакції

наказу МОН України від 17.08.2026 № 1430 «Про внесення змін до типової освітньої програми для 5–9 класів закладів загальної середньої освіти») додаток 3

Освітні галузі	**Навчальні предмети**	**5 клас**	**6 клас**	**7 клас**	**8 клас**	**9 клас**
Мовно-літературна	Українська мова	4	4	3	3,5	3
	Українська література	2	2	2	2	1,5
	Англійська мова	3,5	3,5	3,5	3	3
	Німецька мова	2	2	2	2	2
	Зарубіжна література	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5
Громадянська та історична	Історія України	1	1	0,5	1	1,5
	Громадянська освіта	–	0,5	0,5	0,5	0,5
	Всесвітня історія	–	0,5	0,5	1	1
	Основи правознавства	–	–	–	–	1
Мистецька	Музичне мистецтво	–	–	–	–	–
	Образотворче мистецтво	–	–	–	–	–
	Мистецтво	1,5	1,5	2	1	1
Математична	Математика	5	4	–	–	–
	Алгебра	–	–	2,5	2,5	2,5
	Геометрія	–	–	1,5	1,5	1,5
Природнича	Природознавство	2	2	–	–	–
	Біологія	–	–	2	2,5	2
	Географія	–	2	2	2	1,5
	Фізика	–	–	2	2	3
	Хімія	–	–	1,5	2	2
Технології	Технології	2	2	1	1	1
	Інформатика	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5
Соціальна і здоров’язбережувальна	Основи здоров’я	1	1	1	1	0,5
	Фінансова грамотність	–	–	–	0,5	0,5
	Основи християнської етики	0,5	0,5	0,5	1	1
	ЕТИКА	0,5	0,5			
Фізична культура	Фізична культура	3	3	3	3	3
	STEM	–	–	1	–	–
	Робототехніка	–	1	–	–	–
	РАЗОМ	31	34	35	36	36
	Гранично допустиме навчальне навантаження	28	31	32	33	33
	Всього	28+3	31+3	32+3	33+3	33+3